ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VEJVANOVICE

verze 2013

OBSAH

1) Identifikační údaje

2) Charakteristika školy

2.1) Úplnost a velikost školy

2.1.1) Prostorové podmínky

2.1.2) Hygienické podmínky školy

2.1.3) Materiální podmínky školy

2.2) Pedagogický sbor

2.3) Žáci školy

2.4) Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

3) Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1) Zaměření školy

3.2) Výchovné a vzdělávací strategie

3.2.1) Cíle základního vzdělávání

3.3) Klíčové kompetence

3.3.1) Kompetence k učení

3.3.2) Kompetence k řešení problému

3.3.3) Kompetence komunikativní

3.3.4) Kompetence sociální a personální

3.3.5) Kompetence občanské

3.3.6) Kompetence pracovní

3.4) Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.5) Začlenění průřezových témat

3.5.1) Osobnostní a sociální výchova
3.5.2) Výchova demokratického občana
3.5.3) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
3.5.4) Multikulturní výchova
3.5.5) Environmentální výchova
3.5.6) Mediální výchova
4) Učební plán
4.1) Poznámky k učebnímu plánu
5) Učební osnovy
5.1) Český jazyk a literatura
5.1.1) Charakteristika vyučovacího předmětu
5.1.1.1) Obsahové, časové a organizační vymezení
5.1.1.2) Výchovné a vzdělávací strategie
5.1.2) Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
5.1.2.1) Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura | Ročník: 1.
5.1.2.2) Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura | Ročník: 2.
5.1.2.3) Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura | Ročník: 3.
5.1.2.4) Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura | Ročník: 4.
5.2) Anglický jazyk
5.2.1) Charakteristika vyučovacího předmětu
5.2.1.1) Obsahové, časové a organizační vymezení
5.2.1.2) Výchovné a vzdělávací strategie
5.2.2) Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
5.2.2.1) Vyučovací předmět: Anglický jazyk | Ročník: 3.

5.2.2.2) Vyučovací předmět: Anglický jazyk | Ročník: 4.
5.3) Matematika a její aplikace
5.3.1) Charakteristika vyučovacího předmětu
5.3.1.1) Obsahové, časové a organizační vymezení
5.3.1.2) Výchovné a vzdělávací strategie
5.3.2) Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
5.3.2.1) Vyučovací předmět: Matematika | Ročník: 1.
5.3.2.2) Vyučovací předmět: Matematika | Ročník: 2.
5.3.2.3) Vyučovací předmět: Matematika | Ročník: 3.
5.3.2.4) Vyučovací předmět: Matematika | Ročník: 4.
5.4) Prvouka
5.4.1) Charakteristika vyučovacího předmětu
5.4.1.1) Obsahové, časové a organizační vymezení
5.4.1.2) Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků
5.4.2) Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
5.4.2.1) Vyučovací předmět: Prvouka | Ročník: 1.
5.4.2.2) Vyučovací předmět: Prvouka | Ročník: 2.
5.4.2.3) Vyučovací předmět: Prvouka | Ročník: 3.
5.5) Přírodověda
5.5.1) Charakteristika vyučovacího předmětu
5.5.1.1) Obsahové, časové a organizační vymezení
5.5.1.2) Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků
5.5.2) Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
5.5.2.1) Vyučovací předmět: Přírodověda | Ročník: 4.

5.6) Vlastivěda
5.6.1) Charakteristika vyučovacího předmětu
5.6.1.1) Obsahové, časové a organizační vymezení
5.6.1.2) Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků
5.6.2) Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
5.6.2.1) Vyučovací předmět: Vlastivěda | Ročník: 4.
5.7) Hudební výchova
5.7.1) Charakteristika vyučovacího předmětu
5.7.1.1) Obsahové, časové a organizační vymezení
5.7.1.2) Výchovné a vzdělávací strategie
5.7.2) Vzdělávací oblast: Kultura a umění
5.7.2.1) Vyučovací předmět: Hudební výchova | Ročník: 1.
5.7.2.2) Vyučovací předmět: Hudební výchova | Ročník: 2.
5.7.2.3) Vyučovací předmět: Hudební výchova | Ročník: 3.
5.7.2.4) Vyučovací předmět: Hudební výchova | Ročník: 4.
5.8) Výtvarná výchova
5.8.1) Charakteristika vyučovacího předmětu
5.8.1.1) Obsahové, časové a organizační vymezení
5.8.1.2) Výchovné a vzdělávací strategie
5.8.2) Vzdělávací oblast: Kultura a umění
5.8.2.1) Vyučovací předmět: Výtvarná výchova | Ročník: 1.
5.8.2.2) Vyučovací předmět: Výtvarná výchova | Ročník: 2.
5.8.2.3) Vyučovací předmět: Výtvarná výchova | Ročník: 3.
5.8.2.4) Vyučovací předmět: Výtvarná výchova | Ročník: 4.

5.9) Pracovní činnosti
5.9.1) Charakteristika vyučovacího předmětu
5.9.1.1) Obsahové, časové a organizační vymezení
5.9.1.2) Výchovné a vzdělávací strategie
5.9.2) Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
5.9.2.1) Vyučovací předmět: Pracovní činnosti | Ročník: 1.
5.9.2.2) Vyučovací předmět: Pracovní činnosti | Ročník: 2.
5.9.2.3) Vyučovací předmět: Pracovní činnosti | Ročník: 3.
5.9.2.4) Vyučovací předmět: Pracovní činnosti | Ročník: 4.
5.10) Tělesná výchova
5.10.1) Charakteristika vyučovacího předmětu
5.10.1.1) Obsahové, časové a organizační vymezení
5.10.1.2) Výchovné a vzdělávací strategie
5.10.2) Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
5.10.2.1) Vyučovací předmět: Tělesná výchova | Ročník: 1.
5.10.2.2) Vyučovací předmět: Tělesná výchova | Ročník: 2.
5.10.2.3) Vyučovací předmět: Tělesná výchova | Ročník: 3.
5.10.2.4) Vyučovací předmět: Tělesná výchova | Ročník: 4.
6) Hodnocení žáků a autoevaluace školy
6.1) Hodnocení žáků ve škole
6.2) Pravidla pro hodnocení žáka
6.2.1) Některá obecná pravidla pro hodnocení žáků
6.2.2) Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření
6.2.3) Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

6.2.4) Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření
6.2.5) Způsoby hodnocení žáků
6.2.6) Kriteria hodnocení žáka
6.3) Autoevaluace školy a její evaluační činnost
6.3.1) Oblasti autoevaluace školy
6.3.2) Cíle a kritéria autoevaluace
6.3.3) Nástroje autoevaluace
6.3.4) Časové rozvržení evaluačních činností
7) Projekty
8) Školní družina při ZŠ Vejvanovice
8.1) Identifikační údaje školní družiny
8.2) Charakteristika školní družiny
8.2.1) Podmínky materiální
8.2.2) Podmínky prostorové
8.2.3) Podmínky personální
8.3) Cíl vzdělávání ve školní družině
8.4) Akce školní družiny a zájmová činnost
8.4.1) Obsah činností
8.4.2) Formy a metody
8.4.3) Zájmové kroužky
8.5) Vzdělávací a výchovné strategie
8.5.1) Jazyk a jazyková komunikace
8.5.2) Člověk a společnost
8.5.3) Člověk a příroda

8.5.4) Umění a kultura
8.5.5) Člověk a zdraví
8.5.6) Člověk a svět práce
8.6) Bezpečnost práce a ochrana zdraví
8.6.1) Poučení o bezpečném chování a ochraně žáků
8.6.2) Hygienické podmínky
9) Přílohy
9.1) Školní vzdělávací program školní družiny
9.1.1) Identifikační údaje školní družiny
9.1.2) Charakteristika školní družiny
9.1.2.1) Podmínky materiální
9.1.2.2) Podmínky prostorové
9.1.2.3) Podmínky personální
9.1.3) Cíl vzdělávání ve školní družině
9.1.4.) Akce školní družiny a zájmová činnost
9.1.4.1) Obsah činností
9.1.4.2) Formy a metody
9.1.4.3) Zájmové kroužky
9.1.5) Vzdělávací a výchovné strategie
9.1.5.1) Jazyk a jazyková komunikace
5.1.5.2) Člověk a společnost
9.1.5.3) Člověk a příroda
9.1.5.4) Umění a kultura
9.1.5.5) Člověk a zdraví

9.1.5.6) Člověk a svět práce
9.1.6) Bezpečnost práce a ochrana zdraví
9.1.6.1) Poučení o bezpečném chování a ochraně žáků
9.1.6.2) Hygienické podmínky
9.1.7) Řád školní družiny
9.1.7.1) Přihlašování a odhlašování
9.1.7.2) Organizace činnosti
9.1.7.3) Chování žáků
9.2) Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
9.2.1) Vzdělávání žáků se specifickými vývojovými poruchami učení
9.2.2) Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

1) IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Název programu	„Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, ZŠ Vejvanovice “
Název školy	**Základní škola Vejvanovice, okres Chrudim**
Adresa školy	**Vejvanovice 56, 538 62 Hrochův Týnec**
Ředitel	**Mgr. Vladimír Dvořák**
Kontakty:	
Telefon	469 692 708
E-mail	zsvejvanovice@seznam.cz
Web	zsvejvanovice.webnode.cz

IZO	102 142 131
REDIZO	650 051 351
IČO	70998094

Zřizovatel	**Obec Vejvanovice**
	Vejvanovice
	538 62 Hrochův Týnec

Platnost dokumentu od:	**1. 9. 2013**
Verze:	**č. 2**
Koordinátor tvorby ŠVP:	Mgr. Hana Mrázková
Na tvorbě se podíleli:	Mgr. Vladimír Dvořák; Ilona Slanařová

2) CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1) ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY

Základní škola Vejvanovice, okres Chrudim je málotřídní škola se 4 (5) postupnými ročníky. Zpravidla jsou spojeny dva ročníky v jedné třídě. Profesionální přístup a sehranost učitelů umožňuje, v některých předmětech, třídy dělit na ročníky. Při škole je školní družina a školní jídelna s kuchyní. Škola má vlastní tělocvičnu a velkou zahradu.

Škola je spádovou školou pro okolní obce – Dvakačovice, Dolní Bezděkov a Úhřetice. V obci jsou tři autobusové a jedna železniční zastávka.

2.1.1) PROSTOROVÉ PODMÍNKY

Každá třída i školní družina má samostatnou místnost. Kancelář školy je zároveň sborovnou i ředitelnou. Škola je vybavena tělocvičnou a dílnou. Při dělených hodinách (především cizího jazyka) je využívána další učebna. Ke škole náleží rozsáhlá zahrada. Vedle zahrady se nachází zrenovované obecní hřiště, které mohou žáci využívat k relaxačním a tělovýchovným aktivitám. Na ukládání pomůcek slouží prostorný kabinet.

2.1.2) HYGIENICKÉ PODMÍNKY ŠKOLY

Pro děti se snažíme vytvořit příjemné nestresující prostředí. Třídy, chodby jsou velmi vkusně a esteticky vyzdobeny především pracemi žáků. V každé učebně je koberec, který slouží k výuce nebo k relaxaci. Ve škole se nezvoní, vyučující řídí hodiny dle potřeb dětí a výuky. V rámci zdravého životního stylu máme zaveden pitný režim. Děti se mohou samozřejmě napít i v průběhu vyučování. Všechny učebny jsou vybaveny výškově nastavitelným žákovským nábytkem. O přestávkách mají žáci volný pohyb po škole. Velké přestávky mohou trávit v tělocvičně nebo na zahradě. Na chodbě v 1. patře mají děti k dispozici odpočinkový kout. K relaxaci využívají i prostory ŠD. K ukládání věcí slouží prostorné uzamykatelné šatny. Sociální zařízení je po rekonstrukci, v umývárně je zavedena teplá voda.

2.1.3) MATERIÁLNÍ PODMÍNKY ŠKOLY

V I. třídě i učebně jsou interaktivní tabule a připojení k internetu. Ve II. třídě jsou čtyři počítače s přístupem k internetu. Ve školní družině je televizor a video s DVD přehrávačem. Učitelé mají volný přístup k internetu, tiskárně i kopírce.

2.2) PEDAGOGICKÝ SBOR

Ve škole jsou dvě třídy a jedno oddělení školní družiny. Třídní učitelé i vychovatelka jsou plně kvalifikovaní odborníci. Na menší úvazek škola zaměstnává další učitele, což umožňuje dělení tříd na některé předměty a přispívá to tak ke zkvalitnění výuky. Toto dělení se využívá především při výuce cizího jazyka, ale i některých dalších předmětů.

Velkou pozornost věnujeme personálnímu obsazení vyučujícího v první třídě. Třídní učitelkou je zde velmi zkušená pedagožka, která děti perfektně připraví na další vzdělávání.

Velmi důležitá je pro nás i výuka cizího jazyka. Specializujeme se na angličtinu, kterou děti mají již od první třídy v rámci rozvrhu.

Některé předměty, hlavně výchovného charakteru, učí vychovatelka školní družiny.

Velmi si zakládáme na profesionalitě a sehranosti týmu. Učitelé na sobě pracují a každý rok absolvují řadu kurzů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Děti se navíc seznámí s různými přístupy a styly výuky, což jim pomáhá při přechodu na druhý stupeň.

Pedagogičtí pracovníci splňující podmínky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb., a jsou schopní podílet se i na dalších činnostech ve škole.

Jsou komunikativní ve směru k žákům, jejich zákonným zástupcům, ostatním pedagogům a odborníkům zajišťujícím pro školu speciální služby, jsou schopní diagnostikovat žáky a motivovat je k další činnosti, udržet neformální kázeň, průběžně se vzdělávat, hodnotit a modifikovat svou činnost.

Umí nabídnout odbornou pomoc žákům a jejich zákonným zástupcům – např. speciální pedagog.

Pedagogický sbor je schopný týmové práce, vzájemně vstřícné komunikace a spolupráce.

2.3) ŽÁCI ŠKOLY

Do školy chodí žáci z Vejvanovic a dojíždí děti z okolních obcí (Dvakačovice, Dolní Bezděkov a Úhřetice). Nadaným a talentovaným žákům se snažíme nabídnout různé kroužky ve spolupráci s externími organizacemi, případně činnosti v rámci školní družiny. Dále tyto děti reprezentují školu při různých soutěžích.

Škola umí pečovat i o žáky s poruchami učení a žáky mimořádně nadané. Jedna z učitelek má kurz dyslektické asistentky a úzce spolupracujeme s odborníky z pedagogicko - psychologických poraden (PPP) a pedagogických center (PC). Integrovaným dětem je věnována péče i při vyučování dle doporučení PPP a PC. Škola není zcela vybavena pro péči o tělesně postižené žáky.

2.4) SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A JINÝMI SUBJEKTY

Zákonní zástupci dostávají informace standardní cestou. To znamená během třídních schůzek a konzultačních odpolední. Třídní učitelé čtvrtletně vypracovávají slovní hodnocení chování a prospěchu žáků. Zákonní zástupci si mohou samozřejmě domluvit schůzku kdykoliv dle potřeby. Zákonní zástupci jsou pro školu hlavním partnerem zastoupeným volenou Radou školy.

Důležitým partnerem je pro nás vedení obce, které se o školu stará především po materiální stránce. Další spolupráci, především v oblasti materiální pomoci rozvíjíme s firmami v regionu školy.

Spolupracujeme s MŠ Úhřetice, Hrochův Týnec a Topol. Vedení školy se účastní rodičovských schůzí v MŠ a předškoláci navštěvují školu, kde je pro ně připraven program. Tato spolupráce usnadňuje dětem přechod z mateřské školy do základní.

Dalšími partnery, se kterými škola spolupracuje, případně vyhledává pomoc, jsou ostatní málotřídní školy na Chrudimsku, úplné základní školy v Chrudimi, Pardubicích a Hrochově Týnci, Městský úřad v Chrudimi, pedagogicko-psychologická poradna, Krajský úřad v Pardubicích, ČŠI.

3) CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1) ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

- vytváříme zdravé, bezpečné a podnětné školní prostředí podporující osobnostní, sociální a morální rozvoj všech žáků
- učíme žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků, ale více se zaměřit na dovednosti a znalosti ve vyhledávání informací a práci s nimi
- do výuky ve větší míře začleňujeme efektivní metody výuky, jako je skupinové, kooperativní, činnostní a projektové vyučování, které vedou žáky k týmové práci, spolupráci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu
- pro budoucí život v EU posilujeme výuku cizích jazyků (od 1. ročníku)
- vedeme žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporujeme zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, výuku na počítačích a jejich využívání
- vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu
- vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu, který vychází z třídních pravidel
- stejnou péči věnujeme všem žákům
- klademe důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině (ve skupině jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi)
- nepreferujeme jen intelektuální nadání, ale podporujeme žáky i s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické apod.
- provádíme přiměřenou integraci dětí zaostávajících, či postižených přímo ve třídách základní školy s ostatními dětmi

- zaměřujeme se i na žáky nadané, vytváříme podmínky pro jejich rozvoj. Z metod práce preferujeme u těchto žáků samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování apod. Rovněž je vedeme k účasti na různých soutěžích školního i okresního charakteru, kde mají možnost se prezentovat. Zejména při přípravě k těmto soutěžím dochází k rozvoji jejich nadání

3.2) VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

3.2.1) CÍLE ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Cíl	**Co představuje v životě školy a žáka a ve výuce**
1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	Rozvoj postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost Dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů (nabídek) - knihovna, Internet, exkurze Propojení informací se skutečným životem Samostatnost, organizace vlastní činnosti Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost Komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu

	Poznávání vlastních možností Prezentace vlastních výsledků Tvořivost (práce na projektech) Účast na organizaci vzdělávání Posilovat vnitřní motivaci žáků Práce v motivujícím prostředí Práce s přiměřeným učivem Hodnocení formou zpětné vazby Hodnocení formou sebehodnocení Hodnocení za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí Výuka bez situací nerovnosti a ponížení Stanovení dílčích cílů Zařazování metod, které podporují zvídavost Využívání kladného hodnocení Dobré výsledky podporují motivaci Osobní příklad

2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Ne všechny poznatky jsou žákům předkládány v hotové podobě Uplatňování mezipředmětových vztahů Objevování vzájemných vztahů, příčin a následků přírodních, společenských a dalších jevů a dějů Postupný přechod od převahy frontálního vyučování k převaze aktivizujících metod Praktická cvičení Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce Rozvíjení schopnosti logického uvažování Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací Podpora netradičních způsobů řešení
3. Vést žáky všestranné, účinné a otevřené komunikaci	Prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků atd.) Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů)

	Základ pro hledání a objevování problémů Základ spolupráce a společného prožívání Předpoklad poznávání sebe a vztahů k jiným Práce v týmu
4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých	Jasná pravidla pro soužití ve škole - práva, povinnosti, sankce Atmosféra demokracie a přátelství Kooperativní učení, spolupráce ve výuce Osobní odpovědnost za výsledky společné práce Spolupráce učitelů a podíl na řízení školy Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími partnery
5. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti	Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání Vhodnou formou prosazovat své zájmy Učit se argumentovat

	Pracovat se školním řádem
6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě	Chápání bohatství a složitost citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí Orientace ve vlastním citovém životě a v citových vztazích S pomocí dospělých řešit své citové vztahy Učit otevřeně a kultivovaně projevovat své city Učit ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám Vést k uvědomění citové nevyzrálosti v období dospívání
7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví ***a být za ně odpovědný***	Čistota prostředí školy Vhodné hygienické zázemí Vhodné prostředí - účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí - spoluúčast na jeho úpravě Organizace denního režimu ve prospěch žáků (časová, obsahová) Zdravý stravovací a pitný režim Kompenzační a hygienické přestávky v učení

	Pohybové relaxační přestávky, dostatečná nabídka pohybových aktivit pro každého (včetně pobytu v přírodě) Škola bez kouře a drog Důsledná prevence šikany a násilí Vztahy ve škole - úcta, sounáležitost, uznání Respektování individuálních rozdílů, motivační hodnocení
8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi	Chápání principů a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti Otevřenost vůči spolužákům Solidarita s druhými Rozvíjení kritických postojů k negativním projevům ve škole i společnosti Integrace žáků vyžadujících speciální péči Uvažování v evropských a celosvětových souvislostech Rozvíjení schopnosti empatie Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur

	Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí Ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem
9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci	Uplatňování sebehodnocení žáků. Osvojování základních pracovních dovedností a návyků (Výstupní hodnocení žáků)

3.3) KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

3.3.1) KOMPETENCE K UČENÍ - UMOŽNIT ŽÁKŮM OSVOJIT SI STRATEGII UČENÍ A MOTIVOVAT JE PRO CELOŽIVOTNÍ UČENÍ

Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Žáky vedeme k sebehodnocení. Individuálním přístupem k žákům, maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.

Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost. Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád. Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos. Zadáváme dětem zajímavé domácí úkoly. Vedeme žáky k chápání smysluplnosti potřeby učit se.

3.3.2) KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU - PODNĚCOVAT ŽÁKY K TVOŘIVÉMU MYŠLENÍ, LOGICKÉMU UVAŽOVÁNÍ A K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit. Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (matematický Klokan ap.).

Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat. Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu. Na škole v přírodě a projektových dnech používáme k logickému řešení problémů miniprojekty. Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží.

3.3.3) KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - VÉST ŽÁKY K VŠESTRANNÉ A ÚČINNÉ KOMUNIKACI

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování. Podporujeme komunikaci s jinými školami.

3.3.4) KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - ROZVÍJET U ŽÁKŮ SCHOPNOST SPOLUPRACOVAT A RESPEKTOVAT PRÁCI VLASTNÍ A DRUHÝCH

Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při Tv, na školách v přírodě apod.). Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

3.3.5) KOMPETENCE OBČANSKÉ- PŘIPRAVOVAT ŽÁKY JAKO SVOBODNÉ A ZODPOVĚDNÉ OSOBNOSTI, UPLATŇUJÍCÍ SVÁ PRÁVA A PLNÍCÍ SVÉ POVINNOSTI

Ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování. Školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách.

Je kladen důraz na Environmentální výchovu. Při ozdravných pobytech v přírodě se žáci chovají jako zodpovědné osoby. Žáky zapojujeme do projektů, kde se prakticky seznamují s kulturou jiných národů (projekt AJ, apod.)

3.3.6) KOMPETENCE PRACOVNÍ - POMÁHAT ŽÁKŮM POZNÁVAT A ROZVÍJET SVÉ SCHOPNOSTI I REÁLNÉ MOŽNOSTI A UPLATŇOVAT ZÍSKANÉ VĚDOMOSTI A DOVEDNOSTI PŘI PROFESNÍ ORIENTACI

Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce. Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci. Výuku doplňujeme o praktické exkurze.

3.4) ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Školní vzdělávací program ZŠ Vejvanovice je nastaven tak, aby v optimální míře rozvíjel individuální schopnosti všech žáků, tedy i žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Jsou zde vzděláváni žáci s vývojovými poruchami učení a chování, s vadami řeči, žáci z odlišného kulturního a sociálně znevýhodňujícího prostředí, je možné i zařazení dětí s méně závažnou vadou zrakovou, sluchovou či tělesnou. Protože škola není bezbariérová, bylo by nutno v odůvodněných případech vyžadovat přítomnost asistenta.

Rozsah péče vychází z doporučení odborného pracoviště, podmínek školy a potřeb žáka. Žáci s těžším stupněm poruchy či znevýhodnění jsou zařazeni do integračního programu školy a je pro ně na žádost zákonných zástupců vypracován individuální vzdělávací plán, který upravuje obsah, formy a podmínky jejich vzdělávání.

3.4.1) VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIFICKÝMI VÝVOJOVÝMI PORUCHAMI UČENÍ

Nejčastěji se vyskytujícími SVPU na naší škole jsou dyslexie, dysgrafie, dysortografie, méně často dyskalkulie. Provázeny bývají hyperaktivitou, nesoustředěností, nerozvinutou pohybovou koordinací a dalšími příznaky. Symptomy se většinou vzájemně prolínají.

Škola úzce spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Žáky se symptomy SVPU vyhledáváme a doporučujeme zákonným zástupcům jejich vyšetření v PPP. Na základě výsledků vyšetření jsou děti zařazovány do reedukační péče.

Obsahově se vzdělávání žáků s SVPU neodlišuje od ostatních žáků. Děti jsou integrovány v běžných třídách, samozřejmostí je individuální přístup, vhodné formy komunikace, respektování individuálního tempa všemi vyučujícími. Žáci docházejí jednou týdně na reedukaci vedenou proškoleným pedagogem. Náprava probíhá individuálně, nebo v malé skupině za využití počítačových programů, speciálních textů, pracovních listů a dalších didaktických pomůcek. Dále je zákonným zástupcům nabízena možnost individuálních konzultací, kdy si spolu s dětmi mohou vyzkoušet různé metody nápravy a dle instrukcí pracovat doma.

Žáci s SVPU jsou klasifikováni tou formou, kterou probíhá klasifikace v jejich třídě (slovní hodnocení nebo klasifikace známkou). Ve třídách, kde není zavedeno slovní hodnocení, mohou o něj zákonní zástupci požádat v některých předmětech. Při hodnocení je přihlíženo k metodickému pokynu MŠMT a individuálním možnostem žáka.

3.4.2) ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Školní vzdělávací program umožňuje osobnostní rozvoj každého žáka ve prospěch jeho osobnostního maxima. Každému jsou poskytnuty podmínky pro rozvoj jeho talentu, nadání a zájmů. Talentovaní a mimořádně nadaní žáci se zpravidla vyznačují jistými specifiky:

- svými znalostmi přesahují stanovené požadavky
- problematický přístup k pravidlům školní práce, tendence k vytváření vlastních pravidel
- sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli
- vlastní pracovní tempo
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu
- rychlá orientace v učebních postupech
- záliba v řešení problémových úloh
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů
- vhled do vlastního učení
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí

Ve vyučování volíme takové učební strategie, které umožňují individuální rozvoj a přístup každého žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která zdokonaluje jeho dovednosti v oblasti jeho nadání. Žákovi jsou zadávány náročnější samostatné úkoly a projekty, jsou pověřováni vedením skupin, je jim umožněna práce s PC a encyklopediemi, aby mohli svůj zájem prohlubovat.

3.5) ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání a principiálně prostupují celým základním vzděláváním. Ve škole se realizují v libovolných ročnících tak, aby na konci 1. stupně žáci prošli všemi průřezovými tématy. Průřezová témata reflektují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se tím nedílnou a důležitou součástí základního vzdělání. Smyslem průřezových témat není předávat žákům vědomosti a dovednosti, ale pomáhat rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Průřezová témata jsou integrována do obsahu jednotlivých předmětů, což je patrné z přiložené tabulky a zároveň jsou všechna průřezová témata s konkrétním obsahem uvedena přímo v posledním sloupci osnov jednotlivých předmětů.

3.5.1) OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:

Charakteristika tématu:

Smyslem OSV je pomáhat hledat každému žákovi jeho vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem. Není možné nařídit žákům, jací mají být. Protože se bude jednat především o živá setkání, je třeba počítat s tím, že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat, ostych, že některé hry tzv. „nevyjdou“. Právě tyto okamžiky jsou v OSV nejužitečnější, protože nutí učitele i žáky společně přemýšlet o tom, co se děje. Na začátku výuky OSV je možné se s žáky domluvit na tématech, která je zajímají, anebo na jejich zájem reagovat průběhu vzájemných setkání.

Název tématického okruhu OSV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
1. Osobnostní rozvoj				
Rozvoj schopností poznávání	INT: ČJ, PRV, PČ, TV	INT: ČJ, PRV, PČ	INT: ČJ, AJ	
Sebepoznání a sebepojetí	INT: ČJ, PRV, PČ, VV, TV	INT: PRV, HV, PČ	INT: AJ	
Seberegulace a sebeorganizace	INT: MA, PRV	INT: MA, PRV	INT: MA	INT: MA, PŘ
Psychohygiena				INT: PŘ
Kreativita	INT: ČJ, MA	INT: ČJ, MA	INT: MA	
2. Sociální rozvoj				
Poznávání lidí	INT: PRV, PČ, HV, TV	INT: ČJ, PRV, PČ, VV	INT: AJ	INT: AJ, VL
Mezilidské vztahy	INT: PRV, VV, HV, PČ,	INT: ČJ, MA, PRV, VV,	INT: ČJ, AJ, PRV	INT: VL

	TV	HV		
komunikace	INT: PRV, VV, HV, PČ, TV	INT: ČJ, MA, PRV, HV, VV, PČ	INT: ČJ, AJ, PRV, HV, VV	INT: VL
Kooperace a kompetice	INT: ČJ, PRV, PČ, TV	INT: PRV, MA, PČ	INT: ČJ, HV, VV	INT: VL
3. Morální rozvoj				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		INT: MA	INT: ČJ, MA, PRV	INT: MA, PŘ
Hodnoty, postoje, praktická etika			INT: ČJ, PRV	INT: PŘ PRO: PŘÍBĚH HRADU

3.5.2) VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA:

Charakteristika tématu:

Rozhodující pro vytváření příslušných kompetencí žáků v této oblasti je celkové klima školy (vztahy mezi žáky a učiteli, založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu). Jen v demokratickém prostředí školy a třídy se učí žák demokracii a demokratickému jednání. Důležitou součástí je princip společného vytváření pravidel, ale zároveň význam jejich následného dodržování. Je důležité se o demokracii starat a zároveň mít na paměti stálé přítomné nebezpečí překročení úzké hranice vedoucí buď k anarchii či naopak k despotismu. V konkrétní rovině pak by toto téma mělo vést především k rozvoji kritického myšlení, vědomí svých práv a zároveň povinností, k porozumění demokratického uspořádání společnosti a demokratickému způsobu řešení konfliktů a problémů.

Název tématického okruhu VDO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Občanská společnost a škola			INT: PRV	
Občan, občanská společnost a stát				INT: VL PRO: PŘÍBĚH HRADU

Formy participace občanů v politickém životě				INT: VL
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				

3.5.3) VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:

Charakteristika tématu:

Vzdělávání má u dětí podporovat a rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní a vybavit žáka kompetencemi důležitými pro život ve sjednocující se Evropě. Jde zejména o postupné odhalování hodnot a kořenů evropské civilizace, o objevování Evropy jako prostředí, v němž žáci žijí a setkávají se s příslušníky jiných národů, vnímat shodnosti a odlišnosti pro vzájemné porozumění, toleranci a vstřícnost vůči jiným národům a kulturám. Cílem je výchova budoucích „evropských občanů“, schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře.

Název tématického okruhu VMEGS	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Evropa a svět			INT: ČJ, PRV, HV	INT: AJ, PŘ
Objevujeme Evropu a svět				INT: AJ
Jsme Evropané				PRO: PŘÍBĚH HRADU

3.5.4) MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:

Charakteristika tématu:

Žáky je třeba připravovat na život v integrované multikulturní Evropě, tj. v prostředí, ve kterém se budou setkávat s příslušníky jiných národností, etnik, náboženství, jiného životního stylu, jiných uznávaných hodnot, s problémy s kulturním a společenským soužitím majoritní společnosti s minoritami, s možným nárůstem intolerance a rasistických nálad, projevujících se zejména u mládeže. Téma se dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi učiteli a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Mělo by přispívat ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. Vytvářet ve škole takové klima, ve kterém se všichni budou cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit.

Název tématického okruhu MV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Kulturní diferenciace	INT: HV		INT: ČJ	INT: VL
Lidské vztahy	INT: ČJ, PRV, VV	INT: ČJ, PRV, HV	INT: PRV, HV, VV	INT: ČJ, VV
Etnický původ	INT: PRV, VV	INT: PRV, HV, VV	INT: PRV	INT: ČJ, AJ, HV

Název tématického okruhu MV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Multikulturalita	INT: ČJ, PRV, HV, VV	INT: PRV, HV, VV	INT: ČJ, PRV, HV, VV	INT: ČJ, AJ, HV
Princip sociálního smíru a solidarity	INT: PRV	INT: PRV	INT: ČJ	INT: VL

3.5.5) ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:

Charakteristika tématu:

Žáky je třeba vést k takovému životnímu stylu a hodnotové orientaci, které jsou nezbytné k udržitelnosti rozvoje lidské společnosti. Témata umožňují konkrétní mnohostranné pozorování a praktické poznávání významných ekologických problémů, podmínek života a jejich globálních souvislostí. Získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky lidských aktivit (pozitivních i negativních). Je důležité, aby se budoucí občané demokratické společnosti učili jasně formulovat své názory, kultivovaně diskutovat o ekologických problémech, vyjadřovat a zdůvodňovat svá stanoviska k ekologické problematice a demokratickým způsobem je prosazovat. Součástí EV je i působení na žáky ve smyslu vysokého oceňování zdraví a chápání vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí.

Název tématického okruhu EV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Ekosystémy	INT: PRV	INT: PRV	INT: PRV	INT:PŘ
Základní podmínky života			INT: PRV	INTPRV, VL
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			INT: PRV	INT: PŘ, VL

Název tématického okruhu EV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vztah člověka k prostředí	INT: HV, VV, PČ	INT: MA, HV, VV, PČ	INT: PRV, HV, VV, PČ	INT: ČJ, VL, PŘ, HV, VV, PČ

3.5.6) MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:

Charakteristika tématu:

Žáky je třeba připravit zejména na správné vyhodnocování všech sdělení, která nám média poskytují, a která mají významný (i když obtížně postižitelný) vliv na chování jednotlivce i společnosti, na životní styl a na kvalitu života vůbec. Média se tak stávají významným socializačním faktorem, který dokáže velmi často zastínit faktory ostatní (školu a rodinu). Mediální gramotnost zahrnuje osvojení poznatků o fungování a společenské roli médií, o jejich historii a dále dovednosti, které zahrnují sebevědomé, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace, schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit komunikační záměr, orientaci ve sdělovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku nejrůznějších potřeb, od získání informací až po naplnění volného času.

Název tématického okruhu MV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		INT: ČJ, MA	INT: ČJ, MA	INT: ČJ, MA, PŘ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	INT: PČ	INT: MA, PČ		

Stavba mediálních sdělení				
Vnímání autora mediálních sdělení	INT: VV	INT: ČJ, VV	INT: ČJ, VV	INT: VV
Fungování a vliv médií ve společnosti				
Tvorba mediálních sdělení				
Práce v realizačním týmu				

4) UČEBNÍ PLÁN (PLATNÝ OD 1. 9. 2013)

vzdělávací oblasti	předměty	1.	2.	3.	4.	5.	naše	minimální
Jazyk a jazyková komunikace	ČJ	9	9	8	7	9	42	35
	AJ	0	0	3	3	3	9	9
Matematika a její aplikace	MA	5	5	5	5	4	24	20
Informační a komunikační technologie	INF	0	0	0	0	1	1	1
Člověk a jeho svět	PRV	2	2	3	0	3	10	12
	VL	0	0	0	2		2	
	PŘ	0	0	0	2		2	
Umění a kultura	VV	2	2	1	1	2	8	12
	HV	1	1	1	1	1	5	

Člověk a zdraví	TV	2	2	2	2	2	10	10
Člověk a svět práce	PČ	1	1	1	1	1	5	5
disponibilní h								14
minimální počet h		18	18	22	22	22		
maximální počet h		22	22	26	26	26		
naše dotace		**22**	**22**	**24**	**24**	**26**	**118**	**118**

4.1) POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU:

Vzhledem k integraci průřezových témat do předmětů, jsme využili disponibilní časovou dotaci k posílení těchto vzdělávacích oblastí:

- Jazyk a jazyková komunikace o 7 hodin
- Matematika a její aplikace o 4 hodiny
- Člověk a jeho svět o 2 hodiny
- Umění a kultura o 1 hodinu

Ve škole jsou ročníky 1. - 4. v souladu s doporučením RVP pro ZV jsme počítali v 5. ročníku spíše s vyšší časovou dotací.

Ročníky spojujeme po dvou do dvou tříd a snažíme se co nejvíce dělit na samostatné ročníky.

AJ mají i žáci 1. a 2. ročníku formou zájmových útvarů.

5) UČEBNÍ OSNOVY

5.1) ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

5.1.1) CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

5.1.1.1) OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících. Časová dotace předmětu je v 1. a 2. ročníku 9 hodin týdně, ve 3. ročníku 8 hodin a ve 4. ročníku 7 hodin týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a souvisejících očekávaných výstupů průřezových témat. Předmět je formálně členěn na tři okruhy – Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. V 1. až 4. ročníku je součástí předmětu psaní.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení.

Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách. Tam, kde je to organizačně možné, jsou žáci děleni do skupin. Základní formou realizace předmětu je vyučovací hodina. Jako stěžejní metody volíme takové, které podporují spolupráci dětí a kooperaci. Samozřejmě i ty, které rozvíjejí samostatnost, aktivitu, kreativitu, schopnost řešit problém, formulovat a ověřovat vlastní názory. Velký důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností.

5.1.1.2) VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací, k jejich využívání v procesu učení
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a k jejich vzájemnému propojování
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem

Kompetence k řešení problému

- vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vést žáky k tomu, aby uměli pracovat s chybou, uměli odůvodnit a obhájit správné řešení

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v písemném i ústním projevu
- nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění různým komunikačním a informačním prostředkům
- pomocí literárního a gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků
- vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k efektivní spolupráci ve skupině
- vést žáky k diskusím v malých skupinách i v rámci celého kolektivu
- vést žáky k tomu, aby v případě potřeby dokázali poskytnout pomoc nebo o ni požádali

Kompetence občanské

- vést žáky k respektování názorů ostatních spolužáků, lidí
- vést žáky k chápání významu našeho slovesného dědictví
- vést žáky k potřebě literárního projevu, recitace a četby

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- vést žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru

Naším prvořadým cílem je vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Porozumění čtenému textu přispívá výuka čtení genetickou metodou. Žáci, kteří nastupují do školy, se již česky dorozumí. Snažíme se tedy tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako prostředek k rozvoji komunikačních dovedností.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části obsahů průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

5.1.2) VZDĚLÁVACÍ OBLAST: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

5.1.2.1) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA** | ROČNÍK: **1.**

Časová dotace: 9 hodin týdně

Výstup	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Poznámky, přesahy**
Žák - **rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova**	• **písmena a hlásky**	• **OSV** **Osobnostní rozvoj**	• projekt Písmenková slavnost
- jednotlivá písmena velké tiskací abecedy správně čte, vysloví a zapíše (malá písmena čte) - rozliší hlásku - písmeno na začátku a na konci slova - **člení slova na hlásky**	• velká tiskací písmena • malá tiskací písmena	- Rozvoj schopnosti poznávání	
- skládá jednotlivá písmena do slov, slova do vět	• hlásková analýza a syntéza slov		

- **odlišuje dlouhé a krátké samohlásky** - zná a používá malá a velká psací písmena - opisuje a přepisuje krátký text - zapíše diktát slov, krátkých vět - písmo používá jako prostředek komunikace - zapíše své myšlenky, krátký příběh - větu píše s velkým počátečním písmenem a zpravidla končí tečkou - **zvládá hygienické návyky spojené se psaním** - čte poměrně plynule a s porozuměním přiměřeně	• délka samohlásek • **písemný projev** • psací písmo • opis, přepis slov a vět • diktát slov, vět • věta oznamovací, tázací • **čtení a literární výchova**	• **OSV** **Osobnostní rozvoj** - Kreativita • **Med V** - Kritické čtení	

náročné texty - správně dýchá, frázuje, čte s intonací a výrazem - využívá literární text jako zdroj informací a prožitků - podle svých schopností text reprodukuje, vyjadřuje své pocity z četby - **rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku** **od ostatních vyprávění** - **čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku**		a vnímání mediální sdělení • **OSV** **Osobnostní rozvoj** - Rozvoj schopnosti poznávání	• Prvouka
- zvládá vyjadřování v běžných komunikačních situacích, účinně a kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu	• **mluvený projev**	• **OSV** **Osobnostní rozvoj** - Sebepoznání a sebepojetí	

- rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl a podstatná fakta reprodukuje - **pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost** - **v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči** **- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev** - **seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh**		• **MKV** - Lidské vztahy - Multikulturalita • **OSV** **Sociální rozvoj** - Komunikace - Kooperace - Poznávání lidí	• Tv • Matematika • Pč, Vv

5.1.2.2) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA** | ROČNÍK: **2.**

Časová dotace: 9 hodin týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák - pracuje s větou jako jednotkou projevu - **píše velké písmeno na začátku věty** - dodržuje pořádek slov ve větě - **rozeznává v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky** - orientuje se v rozdělení hlásek - rozlišuje slabiky, dělí jednoduchá slova - **odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých**	• **věta, slovo** • grafická podoba věty • pořádek slov • druhy vět • samohlásky, souhlásky, dvojhlásky • měkké a tvrdé souhlásky	• **OSV** **Osobnostní rozvoj** - rozvoj schopnosti poznávání	

souhláskách - zdůvodní výslovnost a pravopis párových souhlásek, skupin **dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě** a ú, ů - **porovnává významy slov** - **porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost** - rozlišuje **slova nadřazená a podřazená** - zná názvy slovních druhů - určí podstatné jméno a sloveso - rozlišuje vlastní a obecná podstatná jména - **odůvodňuje a píše správně velká písmena v typických případech vlastních jmen osob,**	• párové souhlásky, písmeno ě, slova s ú, ů • význam slova • slovní druhy • podstatná jména, slovesa • vlastní jména		

zvířat a místních pojmenování - pozná vlastní (původní) předložky - používá a respektuje základní formy společenského styku - **respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru** - **volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích** - **porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti** - dodržuje posloupnost děje v jednoduchém vyprávění - pojmenovává, popisuje předměty a spojuje je	• **mluvený projev** • oslovení, pozdrav, poděkování • vypravování • popis	• **OSV** **Sociální rozvoj** - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice • **MKV** - Lidské vztahy - Multikulturalita • **OSV** **Osobnostní rozvoj**	• Tv • Prvouka

s vlastnostmi - **píše správné tvary písmen a číslic** **- písmena a slabiky správně spojuje** - **kontroluje vlastní písemný projev** - **zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním** - dodržuje požadavky na čitelnost a celkovou úpravu pís. projevu - **píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení** - čte s porozuměním (potichu i nahlas) texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - **čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu**	**• písemný projev** **• čtení a literární výchova**	- Kreativita **• Med V** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Vnímání autora mediálních sdělení	• Matematika

literární texty přiměřené věku - **vyjadřuje své pocity z přečteného textu** - všímá si spojení textu a ilustrace - **seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh** - domýšlí příběh			• Vv

5.1.2.3) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA** | ROČNÍK: **3.**

Časová dotace: 8 hodin týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy

Žák - rozliší větu jednoduchou a souvětí, v jednoduché větě určí základní skladební dvojici	• **věta jednoduchá a souvětí**	• **OSV** **Osobnostní rozvoj** - Rozvoj schopnosti	
- rozumí významu obvyklých slov, porovnává je a třídí, ve větách je používá ve správném významu	• **slovo** - význam slova	poznávání	
- rozliší a vhodně používá slova jednovýznamová, mnohovýznamová, **slova souřadná, nadřazená a podřazená a opačného významu**			
- ve slově pozná kořen, **v textu vyhledává příbuzná slova**	• **slovo** - stavba slova - slova příbuzná		
- zná obojetné souhlásky, řady vyjmenovaných slov	• vyjmenovaná slova		
- vyjmenovaná slova prakticky správně používá, rozumí jejich			

významu a pravopisu - **odůvodňuje a píše správně i, y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech** - s jistotou vyhledá a určí podstatné jméno a sloveso - **rozliší** ostatní **slovní druhy v základním tvaru** - **užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves** - u podstatných jmen rozlišuje a určuje mluvnický rod, číslo - vyjmenuje pádové otázky, respektuje vztah mezi pádem a tvarem podstatného jména - u sloves určuje mluvnickou osobu, číslo, čas	• slovní druhy • tvary slova • podstatná jména • slovesa		

- rozumí pojmům infinitiv, zvratné sloveso - **čte plynule a s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti** - správně dýchá, frázuje, čte s intonací a výrazem - orientuje se v textu, vyhledává klíčová slova, odpovědi na zadané otázky - **pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností** - čtení používá jako zdroj informací a prožitků - rozeznává a používá základní literární pojmy - přednáší zpaměti přiměřené texty	• **čtení a literární výchova**	• **Med V** - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - Vztah mediálního sdělení a reality - Vnímání autora mediálního sdělení	

- **vyjadřuje své pocity**, prožitky **z přečteného textu**, z divadelního nebo filmového představení - ovládá základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) - používá základní komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz) a komunikační pravidla (zdvořilé vystupování, střídání rolí mluvčího a posluchače) - umí použít mimojazykové komunikační prostředky - rozumí slyšenému sdělení, umí aktivně naslouchat - **na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený** (psaný) **projev**	• **mluvený projev**	• **MKV** - Kulturní diferenciace - Multikulturalita - Princip sociálního smíru • **OSV** **Sociální rozvoj** - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace • **OSV** **Morální rozvoj** - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje, praktická etika • **MKV** - Lidské vztahy • **VDO** **Občanská společnost a škola**	• Vv • Prvouka • Tv • Vv, Pč • Matematika

- správně klade slovní přízvuk - umí správně a věcně telefonovat - **respektuje základní hygienické návyky spojené se psaním** - píše upraveně, dodržuje správné tvary psacího písma a číslic - ovládá základní žánry písemného projevu: volné vyprávění, vyprávění podle osnovy, popis, psaní adresy, pohlednice, dopisu - **píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení** - **spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy**	• slovní přízvuk • **písemný projev**	• **EMV** **-** Vztah člověka k prostředí	

5.1.2.4) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA** | ROČNÍK: **4.**

Časová dotace: 7 hodin týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák - seznámí se s jazykem jako s prostředkem komunikace - **odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí** - **užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje** - **vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty** - seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem	• **mateřský jazyk** • věta, souvětí	• **MKV** - Etnický původ - Rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost • **V v EGS** - Evropa a svět nás zajímá - Život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	• Vlastivěda

- **porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová** - **rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary** - rozezná předpony a předložky a správně je píše - **rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, část příponovou, koncovku** - rozlišuje slova ohebná a neohebná - **určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech v mluveném** i písemném **projevu** - zná vzory podstatných jmen,	• slovo • stavba slova • slovní druhy • podstatná jména		

určuje rod, číslo, pád a vzor - umí skloňovat podstatná jména podle vzorů - u sloves určuje osobu, číslo, čas - slovesa časuje v čase přítomném, minulém a budoucím - pozná zvratná slovesa, infinitiv - vyhledává v abecedním seznamu (rejstřík, slovník, telefonní seznam) - zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu - **píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách** **- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry** **- sestaví osnovu vyprávění a na**	• slovesa • abeceda • **písemný projev**		

jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti - umí popsat jednoduchou věc - při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená - zvládá a používá základní hygienické návyky při psaní - přiměřeně vhodně upravuje text a funkčně používá barev při zápisu textu - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu - **reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta** - **posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení**	• **mluvený projev**	• **MKV** - Kulturní diference - Poznávání vlastního kulturního zakotvení - Lidské vztahy - Uplatňování principu slušného chování,	

- **rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává** - **volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru** - **rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace** - **rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě** - respektuje zásady správné a slušné komunikace - **umí se vyjádřit v běžných situacích, vede správně dialogy, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku**		tolerance, solidarita, empatie	

- **čte s porozuměním přiměřeně náročné texty nahlas i potichu** - **volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma** - **odliší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk** - dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu **- vyjadřuje své dojmy z četby** - seznámí se s autory dětských knih - vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích, na internetu - **rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů**	• **čtení a literární výchova**	• **MeDV** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – reklama • **MKV** - lidské vztahy - vztahy mezi kulturami • **VDO** **Občanská společnost a škola** • **EMV** - Vztah člověka k prostředí	• Hv • Vv

- **při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy**			

5.2) ANGLICKÝ JAZYK

5.2.1) CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

5.2.1.1) OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Anglický jazyk je vyučován v 1., 2., 3. a 4. ročníku. Časová dotace předmětu je v 1. a 2. ročníku 1 hodina týdně a ve 3. i 4. ročníku 3 hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a souvisejících očekávaných výstupů průřezových témat. Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk, přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.

Výuka probíhá v učebně pro výuku angličtiny. Tam, kde je to organizačně možné, pracují žáci v samostatných skupinách podle ročníků. Základní formou realizace předmětu je vyučovací hodina. Jako stěžejní metody volíme takové, které podporují spolupráci dětí a kooperaci, často volíme formu projektového vyučování. Tedy ty, které rozvíjejí samostatnost, aktivitu, kreativitu, schopnost řešit problém, formulovat a ověřovat vlastní názory. Velký důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností. Při výuce anglického jazyka se zaměřujeme především na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku.

Žáci mají možnost v rámci výuky poznat anglický jazyk nenásilnou formou – poslech, čtení a využívání interaktivních aktivit v hodině. Semináře a podpora Britského centra v Pardubicích jsou nedílnou součástí projektů.

5.2.1.2) VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací, k jejich využívání v procesu učení
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a k jejich vzájemnému propojování

- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem

Kompetence k řešení problému

- vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vést žáky k tomu, aby uměli pracovat s chybou, uměli odůvodnit a obhájit správné řešení

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v písemném i ústním projevu
- nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění různým komunikačním a informačním prostředkům
- pomocí literárního a gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků
- vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k efektivní spolupráci ve skupině,
- vést žáky k diskusím v malých skupinách i v rámci celého kolektivu
- vést žáky k tomu, aby v případě potřeby dokázali poskytnout pomoc nebo o ni požádali

Kompetence občanské

- vést žáky k respektování názorů ostatních spolužáků, lidí

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- vést žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části obsahů průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova.

5.2.2) VZDĚLÁVACÍ OBLAST: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

5.2.2.1) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **ANGLICKÝ JAZYK** | ROČNÍK: **3.**

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák **- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně** **- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal** **- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu** **- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu**	• **zvuková a grafická podoba jazyka –** fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • **slovní zásoba -** žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem • **tematické okruhy** **-** domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce,	• **OSV** Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí • **MKV** - Multikulturalita - Etnický původ - Lidské vztahy • **OSV** Sociální rozvoj - Komunikace	• Český jazyk • Prvouka • Matematika • Hv

- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení **- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy**	dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí •**mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		

5.2.2.2) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **ANGLICKÝ JAZYK** | ROČNÍK: **4.**

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák **- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností** **-rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu** **- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu**	• **zvuková a grafická podoba jazyka –** fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • **slovní zásoba -** žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem	• **OSV** Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí • **MKV** - Lidské vztahy - Etnický původ - Multikulturalita - Kulturní diference • **OSV** Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace • **V E a GS**	• Český jazyk • Přírodověda • Vlastivěda • Matematika • Hv

- zapojí se do jednoduchých rozhovorů **- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat** **-odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá** **- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům** **- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu**	• **tematické okruhy** - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí •**mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	- Evropa a svět nás zajímá	

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života **- vyplní osobní údaje do formuláře**			

5.3) MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.3.1) CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

5.3.1.1) OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Matematika je vyučován ve všech ročnících. Časová dotace předmětu je 5 hodin týdně v každém z nich. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace stanovených Rámcově vzdělávacím programem a souvisejících očekávaných výstupů průřezových témat.

Matematické vzdělávání v tomto období pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel, učí se aplikovat osvojené početní operace v reálném životě. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Nejvíce využívanou formou výuky je vyučovací hodina. Jako stěžejní metody volíme takové, které podporují spolupráci dětí a kooperaci. Ale samozřejmě i ty, které rozvíjejí samostatnost, aktivitu, kreativitu, schopnost řešit problém, formulovat a ověřovat vlastní názory. Velký důraz klademe na rozvoj komunikačních dovedností.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

Čísla a početní operace

- dovednosti provádět operaci
- algoritmické porozumění
- významové porozumění
- získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná

Závislosti, vztahy a práce s daty

- závislosti, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

Geometrie v rovině a prostoru

- určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

5.3.1.2) VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

- vést žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- vést žáky k provádění rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjet u žáků abstraktní, exaktní a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
- vést žáky k sebekontrole, k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti

- vést žáky provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadovat výsledky, volit správné postupy, vyhodnocovat správnost výsledků

Kompetence komunikativní

- vést žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky

Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke spolupráci při řešení problémových úloh
- vést žáky ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci
- vést žáky k poznávání možností matematiky a ke skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby, respektovat názor druhých

Kompetence občanská

- vést žáky k vnímání složitosti reálného světa a k jeho porozumění
- vést žáky k vyhodnocování matematického modelu
- vést žáky k poznání, že realita je složitější než její matematický model, ale že matematický model může být vhodný pro různorodé životní situace

Kompetence pracovní

- vést žáky k vytváření zásob matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k jejich efektivnímu využití v reálných situacích, v praktických činnostech

Vzdělávání v tomto předmětu klade důraz především na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují základní pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Především v 1. ročníku užíváme metod činnostního učení. Pomůcky v rukou žáků a činnosti s nimi umožňují učiteli okamžitou zpětnou vazbu a možnost reagovat na úroveň zvládnutí učiva žáky. Manipulační činnosti přirozeným způsobem děti s matematikou seznamují a názorně umožňují využít a aplikovat naučené početní operace v reálných situacích.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části obsahů průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Enviromentální výchova a Mediální výchova.

5.3.2) VZDĚLÁVACÍ OBLAST: **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

5.3.2.1) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **MATEMATIKA** | ROČNÍK: **1.**

Časová dotace: 5 hodin týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák - **počítá předměty v daném souboru** - **utváří soubory s daným počtem prvků** - **používá přirozená čísla k modelování reálných situací** - **čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla** do 20 - rozumí vztahu rovnosti a nerovnosti, **vztah rovnosti a nerovnosti užívá a zapisuje** - provádí rozklady čísel	• **přirozená čísla 1 – 20, číslo 0**	• **OSV** **Osobnostní rozvoj** - Seberegulace a sebeorganizace - Kreativita • **OSV** **Sociální rozvoj** - Komunikace - Kooperace	• Tv

- dopočítává do deseti, dvaceti - **užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose** - orientuje se v číselné řadě (vzestupně i sestupně) - rozumí pojmu sloupec a řádek - **provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly** (bez přechodu i s přechodem desítky) - rozumí pojmu „záměna sčítanců“ - **řeší a tvoří jednoduché úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace** - řeší slovní úlohy typu o n - více, o n - méně - **doplňuje** jednoduché **tabulky, schémata, posloupnosti čísel**	• **početní operace s přirozenými čísly v oboru do 20** • sčítání a odčítání • jednoduché slovní úlohy na základě názoru a manipulace s předměty		• Český jazyk • Prvouka

- **rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary** - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh **- rozezná a pojmenuje základní prostorové útvary** - krychle, kvádr, koule, válec - orientuje se v prostoru - rozumí pojmům vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, před, za, hned před, hned za - zná značku pro litr, kilogram, metr, korunu	• **geometrie** • geometrické tvary • geometrická tělesa • orientace v prostoru • jednotky objemu, hmotnosti, délky; peníze		• Vv, Pč

5.3.2.2) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **MATEMATIKA** | ROČNÍK: **2.**

Časová dotace: 5 hodin týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák - **čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla** do 100 - **počítá prvky v daném souboru** - **utváří soubory s daným počtem prvků** **- užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose** - orientuje se v číselné řadě - počítá po desítkách - rozkládá čísla v desítkové soustavě - počítá po jednotkách v různých desítkách do 100	**• přirozená čísla do 100**	**• OSV** **Osobnostní rozvoj** **-** Seberegulace a sebeorganizace - Kreativita **• OSV** **Sociální rozvoj** - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace	**• Tv**

- čísla porovnává - **užívá a zapisuje vztahy rovnosti a nerovnosti**, používá obvyklé symboly - zaokrouhluje dané číslo na desítky - pamětně sčítá a odčítá v oboru do 100 - využívá komutativnost sčítání - počítá se závorkami, zná a využívá význam závorky - písemně sčítá a odčítá čísla do 100, provádí kontrolu výsledku - **řeší a tvoří jednoduché úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace** (početní algoritmy)	• **početní operace s přirozenými čísly do 100** • sčítání a odčítání • slovní úlohy	• **OSV** **Morální rozvoj** - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje, praktická etika	• Český jazyk • Prvouka

- násobí a dělí v oboru násobilek (1,2,3,4,5,10) - **rozliší, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa** - zná a používá pojmy bod, přímka, polopřímka, úsečka - změří délku úsečky v cm - osvojuje si správné návyky při rýsování - **orientuje se v čase** (ráno, dopoledne, odpoledne, večer; včera, dnes, zítra; den, hodina, minuta) - orientuje se na ciferníku hodin	• **násobilka** • **geometrie** • **závislosti, vztahy, práce s daty**	• **MeDV** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality • **EMV** - Vztah člověka k prostředí	• Vv, Pč • Prvouka

5.3.2.3) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **MATEMATIKA** | ROČNÍK: **3.**

Časová dotace: 5 hodin týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák - **čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000** - **užívá lineární uspořádání** - **počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků** - **zobrazí číslo na číselné ose** - **doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel** - rozkládá čísla v desítkové soustavě - počítá po desítkách, po stovkách - **užívá a zapisuje vztahy rovnosti**	• **přirozená čísla do 1000**	• **OSV** **Osobnostní rozvoj** - Seberegulace a sebeorganizace - Kreativita • **OSV** **Sociální rozvoj** - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace	

a nerovnosti, pro zápis používá obvyklé symboly - zaokrouhluje čísla na desítky, na stovky - **provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly** - sčítá a odčítá písemně - provádí odhad předběžného výsledku, provádí kontrolu výpočtu - **řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace** - řeší slovní úlohy typu n - krát více, n - krát méně - automatizuje si spoje násobilky - násobí a dělí mimo obor	• **početní operace s přirozenými čísly v oboru do 1 000** • sčítání a odčítání zpaměti • písemné sčítání • písemné odčítání - slovní a problémové úlohy - písemné násobení trojciferného	• **OSV** **Morální rozvoj** - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje, praktická etika • **VDO** **-** Občanská společnost a škola	• Český jazyk • Prvouka

násobilek - **popisuje jednoduché závislosti z praktického života** - **orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času** - zná a používá základní jednotky hmotnosti a délky, provádí jednoduché převody - pracuje s kalkulátorem - **rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci** - sestrojí úsečku dané délky	činitele jednociferným činitelem - dělení se zbytkem • závislosti a jejich vztahy - jednotky času (den, hodina, minuta, sekunda) - jednotky hmotnosti (kg, g) - jednotky délky (mm, cm, m, km) - práce s kalkulátorem (+, −, ×, ÷) • **geometrie** - bod, přímka, polopřímka, úsečka; trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnice, kruh; krychle, kvádr, jehlan, kužel, válec	• **MeDV** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality • **EMV** - Vztah člověka k prostředí	• Vv, Pč

- označí bod, krajní body úsečky - **odhaduje a měří délku úsečky** - **porovnává velikosti útvarů** - útvary dokáže pojmenovat - **rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině**	- osová souměrnost		

5.3.2.4) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **MATEMATIKA** | ROČNÍK: **4.**

Časová dotace: 5 hodin týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák - čte, zapisuje a porovnává čísla do 10 000 - počítá po tisících, stovkách, desítkách - zobrazí čísla na číselné ose - rozkládá čísla v desítkové soustavě - **využívá v pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení** - **provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel**	• **přirozená čísla, celá čísla** •**zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)** • **vlastnosti početních operací s čísly** do 10 000 **-** sčítání a odčítání zpaměti - násobilka • **písemné algoritmy početních operací** - písemné sčítání a	• **OSV** **Osobnostní rozvoj** - Seberegulace a sebeorganizace - Kreativita • **OSV** **Sociální rozvoj** - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace • **OSV** **Morální rozvoj** - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje,	

	odčítání	praktická etika	
- **provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel** - **zaokrouhluje přirozená čísla** - v jednoduchých příkladech pamětně násobí a dělí - písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem - zná jednotky hmotnosti, délky, objemu, času - provádí převody jednotek	•zaokrouhlování čísel na tisíce, stovky, desítky • **násobilka** • jednotky hmotnosti, délky, objemu, času	• **VDO** - Občanská společnost a škola • **V v EGS** - Evropa a svět nás zajímá • **EMV** - Vztah člověka k prostředí	

- **řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel** - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, na vztahy o n - více (méně), n - krát více (méně)	• **slovní úlohy**	• **MedV** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	• Český jazyk
- **vyhledává, sbírá a třídí data**	• **závislosti a jejich vlastnosti**		
- **čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy** - vyhledá cestu v jízdním řádu	• **diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády**		• Vlastivěda, Přírodověda
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku **- porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel**	•**zlomky**		
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	•**desetinná čísla**		

- porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose - určí vzájemnou polohu dvou přímek v rovině - **sestrojí rovnoběžky a kolmice** - **narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce** - **určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu** - **rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru**, apod. **- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení**	• geometrie • **základní útvary v rovině** • rovnoběžky, různoběžky, kolmice a kružnice • čtverec, obdélník • trojúhelník • **základní útvary v prostoru** • obsah čtverce a obdélníku • **osově souměrné útvary** • **slovní úlohy**		• Vv, Pč • soutěž

je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	**• číselné a obrázkové řady** **• magické čtverce** **• prostorová představivost**		MATEMATICKÝ KLOKAN

5.4) PRVOUKA

5.4.1) CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

5.4.1.1) OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Prvouka je vyučován v 1. – 3. ročníku. Časová dotace je v 1. a 2. ročníku 2 hodiny týdně, ve 3. ročníku jsou týdně 3 hodiny. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět stanovených Rámcově vzdělávacím programem a souvisejících očekávaných výstupů průřezových témat.

Charakteristické pro výuku Prvouky v 1. období základního vzdělávání je její prolínání s učivem ostatních předmětů. Vzdělávání v oblasti **Člověk a jeho svět** rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti dětí získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žák si vytváří prvotní ucelený obraz světa, poznává sebe a své nejbližší okolí. Pozoruje a pojmenovává věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Vnímá ostatní lidi a vztahy mezi nimi, seznamuje se s místně i časově vzdálenějšími osobami a jevy. Všímá si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů. Učí se porozumět světu kolem sebe a vnímat základní vztahy ve společnosti lidí. Učí se porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápe současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Výuka probíhá formou vyučovací hodiny, často zařazujeme skupinovou práci, projektové vyučování. Výuku doplňujeme např. vlastivědnými vycházkami, exkurzemi, návštěvou Muzea nebo Galerie, programy Ekocentra Paleta, apod.

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů**:**

Místo, kde žijeme

- žák poznává své nejbližší okolí, organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti
- na základě poznávání místních a regionálních skutečností si vytváří národní cítění a vztah k vlasti

Lidé kolem nás

- žák si osvojuje základy vhodného chování a jednání mezi lidmi
- seznamuje se se základními právy a povinnostmi lidí, ale i s problémy, které jejich soužití provázejí

Lidé a čas

- žák se učí orientovat v dějích a v čase

- učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase

Rozmanitosti přírody

- žák poznává velkou rozmanitost a proměnlivost živé a neživé přírody naší vlasti
- uvědomuje si, že Země a život na ní tvoří jeden celek – nutnost rovnováhy; ochrana přírody a životního prostředí

Člověk a jeho zdraví

- žák poznává, jak se člověk vyvíjí a mění v průběhu života
- poznává, co je pro člověka vhodné a nevhodné (denní režim, kvalitní využití volného času, hygiena, výživa, mezilidské vztahy)
- získává poučení o zdraví a nemocech, bezpečném chování
- uvědomuje si odpovědnost za své zdraví

5.4.1.2) VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímá a v čem by mohli být v budoucnu úspěšní
- k poznávání podstaty zdraví a nemoci
- k upevňování preventivního chování

- k orientaci ve světě informací
- k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- k řešení a třídění informací podle zvolených nebo zadaných kritérií
- k celoživotnímu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i ohrožení druhých lidí
- poznávají a ovlivňují svoji jedinečnost
- docházejí k vlastním řešením a závěrům, k samostatným objevům
- pracují s odbornou literaturou, využívají různé informační zdroje

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
- jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřují svoje city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- prezentují své myšlenky a názory, kladou otázky k věci, vzájemně si naslouchají, radí a pomáhají si

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupině
- efektivně spolupracují na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých
- přispívají k diskusi
- učí se věcně argumentovat
- oceňují své názory a přínosy

Kompetence občanské

- žáci si utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- respektují pravidla
- hledají možnosti aktivní ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- používají různé materiály, nástroje, vybavení
- zohledňují soudobý stav poznání a technického vývoje

Výuka prvouky v 1. období uplatňuje v rozsahu přiměřeném chápání žáků tohoto věku prvky enviromentální výchovy. Žáky učíme citlivému přístupu k přírodě, lásce k okolní krajině, k obci, k její minulosti a přítomnosti. Žákům dáváme příležitost k tomu, aby si uvědomili propojenost vztahů mezi člověkem a přírodou a možnost člověka přírodu ovlivňovat. Vedeme je k hledání možností zlepšování okolního prostředí a především k jeho ochraně. Vytváříme první předpoklady k tomu, aby žáci získávali dobrou hodnotovou orientaci v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské společnosti. V předmětu se kromě vlastního

vzdělávacího obsahu realizují části obsahů průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

5.4.2) VZDĚLÁVACÍ OBLAST: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

5.4.2.1) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **PRVOUKA** | ROČNÍK: **1.**

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Místo, kde žijeme Žák - **vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí** - zná jméno města, vesnice, kde žije - zná název školy - zná jméno třídní učitelky, učitele, ředitele školy	• **škola** - jsem školák - prostředí školy - činnosti ve škole - doba vyučování a přestávka - pracovní návyky - bezpečná cesta do školy - riziková místa a situace - okolí školy - vhodné (bezpečné) chování mimo školu – volný čas	• **OSV** Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace	• exkurze • vycházky • výstavy • Český jazyk
Lidé kolem nás Žák **- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi,**	• **rodina** - členové rodiny - příbuzenské vztahy	• **OSV** Sociální rozvoj - Poznávání lidí	

projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- život v rodině - role členů rodiny - postavení jedince v rodině - pravidla slušného chování mezi lidmi	- Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice • **MKV** - Lidské vztahy - Etnický původ - Multikulturalita - Principy sociálního smíru a solidarity	
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	• povolání a produkty lidské práce		
- rozlišuje názvy obchodů; ví, jaké zboží v nich lze nakoupit	- v obchodě		
- odlišuje čas k práci a odpočinku	- volný čas a jeho využití		
Lidé a čas Žák			
- **využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti,**	• **orientace v čase a časový řád** **-** určování času, kalendář, letopočet, generace, denní režim		• Matematika

přítomnosti a budoucnosti **Rozmanitost přírody** Žák - **pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích** - rozliší obvyklé druhy ovoce a zeleniny - popíše stavbu těla rostliny - zná domácí a hospodářská zvířata a pojmenuje jejich mláďata - popíše stavbu těla zvířat (např. kočky, ptáka)	- orientace na ciferníku hodin • **roční období** – charakteristika • **příroda na podzim** - v parku, v lese - v sadu, na zahradě - na poli • **přichází zima** - zimní svátky - zimní sporty, bezpečnost - živočichové v zimě • **příroda na jaře** - jarní rostliny - stavba rostlin - ptáci - domácí a hospodářská zvířata - Velikonoce	• **EMV** - Ekosystémy	• Ekocentrum Paleta

Člověk a jeho zdraví Žák - **uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví** - umí pojmenovat části lidského těla **- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby**	• **příroda v létě** • **člověk** - péče o zdraví - osobní hygiena - výživa - režim dne - lidské tělo • **osobní bezpečí, krizové situace** • dopravní výchova – bezpečnost (semafor, přechod pro chodce, chůze po chodníku vpravo, ap.) • pravidla slušného chování při		

neohrožoval zdraví své a zdraví jiných **- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek** - **reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech**	jízdě dopravním prostředkem **• osobní bezpečí, krizové situace** **• přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku** **• mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení**		

5.4.2.2) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **PRVOUKA** | ROČNÍK: **2.**

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy

Místo, kde žijeme Žák - **vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí** - zná název školy - zná jméno třídní učitelky, učitele, ředitele školy	• **škola** - jsem školák - prostředí školy - činnosti ve škole - doba vyučování a přestávka - pracovní návyky - bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace - okolí školy - vhodné (bezpečné) chování mimo školu – volný čas	• **OSV** Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace	• exkurze • vycházky • výstavy • Český jazyk

- zná jméno města, vesnice, kde žije - zná charakteristické znaky pro město a pro vesnici - zná hlavní město naší republiky - zná státní symboly **Lidé kolem nás** Žák **- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům**	• **domov** • **obec** • **vlast** • **rodina** - členové rodiny - příbuzenské a mezigenerační vztahy - život a funkce rodiny - spolupráce v rodině, vzájemná pomoc •soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie • chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování mezi lidmi – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní	• **OSV** Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice • **MKV** - Lidské vztahy - Etnický původ - Multikulturalita - Princip sociálního smíru	

	emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	a solidarity	
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	• **povolání** • **práce lidí**		
- chápe souvislost mezi surovinami a výrobky z nich vyrobenými	• **suroviny a výrobky**		
- učí se kvalitně využívat volný čas	• **volný čas**		
Lidé a čas Žák - **využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti,**	• **orientace v čase a časový řád** **-** určování času, kalendář, letopočet, generace, denní režim		• Matematika

přítomnosti a budoucnosti **-** vnímá a chápe souvislosti mezi činností člověka a časem - denní režim, ap. - **pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije** **Rozmanitost přírody** Žák **- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích** - popíše stavbu těla rostliny - rozlišuje druhy zeleniny	- orientace na ciferníku hodin • **roční období** - charakteristické projevy v přírodě, typické činnosti lidí • **region -** významné kulturní památky, významné události • **proměny přírody na podzim** - ovoce, zelenina - zemědělské plodiny • **proměny přírody v zimě** - zimní sporty - zásady pobytu na horách	• **EMV** Ekosystémy	• výstavy - Okresní muzeum v Chrudimi - Galerie Pardubice • vlastivědné vycházky • Ekocentrum Paleta • Vv • Pč

- rozdělí ovoce podle stavby plodu - umí pečovat o pokojové rostliny	- rostliny a živočichové v zimě		
- zná hospodářská zvířata a jejich mláďata - popíše stavbu těla zvířete - zná zástupce ptáků stěhovavých a ptáků stálých	• **hospodářská zvířata** • **proměny přírody na jaře** - stromy, rostliny na jaře - ptáci tažní a stálí		
- ví, jak pečovat o živočichy v zajetí; chápe nutnou potřebu zodpovědného chování k nim	• **péče o živočichy v zajetí**		
- umí pojmenovat běžné živočichy a rostliny vyskytující se na louce, na poli, v lese, u vody a ve vodě	• **živočichové ve volné přírodě** - na louce - na poli - v lese a u lesa - u vody a ve vodě		
- rozliší stromy jehličnaté a listnaté, zná jejich obvyklé zástupce	• stromy jehličnaté a listnaté		
	• **proměny přírody v létě**		

Člověk a jeho zdraví Žák - **uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví** **- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníků silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných**	**• člověk** - lidské tělo - péče o zdraví - osobní hygiena - výživa - režim dne -zdravý životní styl **• osobní bezpečí, krizové situace** **-** vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí		

	v médiích		
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	**• přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku**		
- **reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech**	**• mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení**		

5.4.2.3) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **PRVOUKA** | ROČNÍK: **3.**

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Místo, kde žijeme Žák - **vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí** - zná adresu svého bydliště - bezpečně se pohybuje v blízkém okolí školy **- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)**	• **domov** - prostředí domova - orientace v místě bydliště • **škola** - prostředí školy - činnosti ve škole - okolí školy - bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace - dopravní výchova • **naše obec** - poloha v krajině - minulost a současnost obce - významné budovy - průmysl, obchody a služby - zdravotnická zařízení	• **OSV** Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy - Komunikace • **VDO** Občanská společnost a škola	• exkurze • vycházky • výstavy • Český jazyk

	- vzdělávací, kulturní a sportovní centra - dopravní síť		
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost - pojmenuje orientační body v krajině - vyjmenuje okolní obce a nejbližší města - dovede se orientovat podle mapy	**• krajina v okolí domova** - světové strany - mapa, plánek - orientace v krajině bez kompasu nebo mapy - zemský povrch a jeho tvary - vodstvo v krajině - typy půd v krajině		
- zná název hlavního města - vyjmenuje naše státní symboly - ví, se kterými státy ČR sousedí	**• naše vlast** - části republiky - hlavní město - státní symboly - naši sousedé	**• V v EGS** Evropa a svět nás zajímá	

Lidé kolem nás Žák **- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům**	• **rodina** - členové rodiny - příbuzenské a mezigenerační vztahy - život a funkce rodiny - spolupráce a pomoc v rodině • **soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie • **chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování- ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování; předcházení konfliktům • **právo a spravedlnost** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy • **věci a činnosti kolem nás**	• **MKV** - Kulturní diference - Lidské vztahy - Etnický původ - Multikulturalita - Princip sociálního smíru a solidarity	

	- lidská činnost a tvořivost		
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - zná, vypráví o povolání rodičů (zákonných zástupců)	• **práce a volný čas** - povolání, řemesla - výrobky a suroviny (přírodniny) - technika		
Lidé a čas Žák			
- **využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti**	• **orientace v čase a časový řád** - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období - současnost, minulost, budoucnost - život lidí v minulosti		• Matematika
- **pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky,**	• **region –** významné kulturní památky, významné události,		• výstavy - Okresní muzeum

významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije **- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost** **Rozmanitost přírody** Žák **- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích** - **roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu**	místní báje, pověsti • **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny • roční období • **živá a neživá příroda** - látky a jejich vlastnosti - vzduch	• **EMV** - Ekosystémy - Základní podmínky	v Chrudimi - Galerie Pardubice • vlastivědné vycházky • Ekocentrum Paleta

organismů ve známé lokalitě **- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů** - rozlišuje vzájemné vztahy mezi organismy - uvědomuje si nutnost ochrany přírody a životního prostředí **Člověk a jeho zdraví** Žák - **uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným**	- voda - půda - Slunce a Země - rostliny - houby - živočichové - rozmanitost přírody a její ochrana - základní ekologická výchova • **člověk** • lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a	života - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí	

chováním a činnostmi vztah ke zdraví **- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných**	ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince • **péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, (HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena •**partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy** – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality	• **OSV** Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje, praktická etika	

- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	•**návykové látky a zdraví –** návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • **osobní bezpečí, krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích •**přivolání pomoci** v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci,		

- **reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech**	čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku •**mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** **–** postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém		

5.5) PŘÍRODOVĚDA

5.5.1) CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

5.5.1.1) OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Přírodověda je vyučován ve 4. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět stanovených Rámcově vzdělávacím programem a souvisejících očekávaných výstupů průřezových témat.

Výuka probíhá formou vyučovací hodiny, často zařazujeme skupinovou práci, projektové vyučování. Výuku doplňujeme např. přírodovědnými vycházkami, exkurzemi, programy Ekocentra Paleta, apod.

Předmět Přírodověda je součástí oblasti **Člověk a jeho svět** a je členěn do těchto tematických okruhů**:**

Rozmanitost přírody

- žák poznává okolní krajinu (krajinu regionu)
- seznamuje se s rozmanitostí živé a neživé přírody
- uvědomuje si základní globální problémy přírodního prostředí a následně nutnost ochrany a tvorby životního prostředí

Lidé kolem nás

- žák si osvojuje základy správného chování a jednání mezi lidmi
- všímá si problémů, které s sebou přináší konzumní způsob života lidí

Člověk a jeho zdraví

- žák účelně plánuje svůj čas pro učení, práci a zábavu, chápe důležitost aktivního odpočinku
- osvojuje si správné chování v situacích ohrožujících zdraví – drogy, rizikové prostředí, krizové situace
- uvědomuje si odpovědnost za své zdraví
- utváří si základ odpovědného přístupu k partnerství, rodičovství, orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

5.5.1.2) VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- žáci užívají vhodné učební pomůcky – encyklopedie, odbornou literaturu, ap.
- získávají informace o přírodě, učí se ji pozorovat, svá pozorování zaznamenávat a hodnotit

Kompetence k řešení problémů

- žáci pracují metodami, kterými docházejí k objevování, řešením a závěrům sami
- řeší zadané úkoly týmově, spolupracují
- vyhledávají informace potřebné k řešení problému

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
- používají správnou terminologii

- vyjadřují své myšlenky, poznatky a dojmy; reagují na myšlenky, názory a podněty druhých

Kompetence sociální a personální

- žáci efektivně spolupracují na řešení problémů
- respektují názory a zkušenosti ostatních
- učí se věcně argumentovat
- oceňují své názory a přínosy

Kompetence občanské

- žák si utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- respektuje pravidla
- hledá možnosti aktivní ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- používají správným způsobem různé materiály, nástroje, vybavení, techniku
- dodržují obecná pravidla bezpečnosti

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části obsahů průřezových témat:

Enviromentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova

5.5.2) VZDĚLÁVACÍ OBLAST: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

5.5.2.1) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **PŘÍRODOVĚDA** | ROČNÍK: **4.**

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Rozmanitost přírody Žák - **objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka** **- porovnává na základě pozorování projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy**	• **rozmanitost přírodnin** • **rozmanitost letní a podzimní přírody** - byliny - dřeviny - lesní stromy - houby - blíží se zima	• **EMV** Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	• výstavy - Muzeum, Galerie • Ekocentrum Paleta • Český jazyk • Vv • Pč

- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - změří danou fyzikální veličinu a správně použije příslušnou jednotku - **založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu** - uvědomuje si zásadní význam vody a vzduchu pro ŽIVOT	• **vesmír a Země** - roční období - střídání dne a noci - čas • **látky a jejich vlastnosti** **-** třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek • **voda a vzduch** - výskyt, vlastnosti a formy vody v přírodě - oběh vody v přírodě - vlastnosti, složení a proudění vzduchu - význam vody a vzduchu v životě	• **V E a GS** Evropa svět nás zajímá	

	člověka		
- pozná a porovnává některé hospodářsky významné horniny a nerosty a zná jejich využití	• **nerosty, horniny, půdy** - hospodářsky významné horniny a nerosty - zvětrávání hornin - vznik půdy a její význam		
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	• **domácí zvířata** • **živočichové v zimě** • **jarní období** • **ekosystémy** – vzájemné vztahy mezi organismy • **společenstva rostlin a živočichů** – les, potok a rybník - pole a louky - zahrady a sady		
- **zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka**	• **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí,		

podporovat nebo poškozovat **-** uvědomuje si odpovědnost lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí - zajímá se o způsob likvidace odpadů ve škole a v obci - v rámci svých možností se zapojuje do aktivit, které mohou ochranu životního prostředí podporovat **- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí;** **v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit**	ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy •**životní podmínky** - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi •**rizika v přírodě** – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	• **MeD V** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Lidé kolem nás Žák - **poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce** **Člověk a jeho zdraví** Žák - **účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob** **- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou**	•**základní globální problémy** **-** globální problémy přírodního prostředí • **péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a		

- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc **- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista**	nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena •**přivolání pomoci** v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • **osobní bezpečí, krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích	• **OSV** Osobnostní rozvoj - Psychohygiena - Seberegulace a sebeorganizace Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Hodnoty, postoje, praktická etika • **MeD V** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

	(bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích •**mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** **–** postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém		
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	•**partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy** – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality		

- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	•**návykové látky a zdraví –** návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií		

5.6) VLASTIVĚDA

5.6.1) CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

5.6.1.1) OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Vlastivěda je vyučován ve 4. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět stanovených Rámcově vzdělávacím programem a souvisejících očekávaných výstupů průřezových témat.

Výuka probíhá formou vyučovací hodiny, často zařazujeme skupinovou práci, projektové vyučování. Výuku doplňujeme např. vlastivědnými vycházkami, exkurzemi, návštěvou Muzea nebo Galerie, apod.

Předmět Vlastivěda je součástí oblasti **Člověk a jeho svět** je členěn do těchto tematických okruhů**:**

Místo, kde žijeme

- žák poznává organizaci života v obci, ve společnosti
- na základě poznávání místních a regionálních skutečností si vytváří národní cítění a vztah k vlasti
- aktivně používá mapu ČR, vyhledává v ní potřebné informace

Lidé kolem nás

- žák respektuje a snaží se dodržovat principy správného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomuje si význam a podstatu tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti, rovného postavení mužů a žen
- seznamuje se se základními právy a povinnostmi lidí, ale i s problémy, které jejich soužití provázejí.

Lidé a čas

- žák se učí orientovat v dějích a v čase
- poznává, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase (utváření historie)

5.6.1.2) VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

- žáci užívají vhodné učební pomůcky – encyklopedie, odbornou literaturu, ap.
- získávají informace o přírodě, učí se ji pozorovat, svá pozorování zaznamenávat a hodnotit

Kompetence k řešení problémů

- žáci pracují metodami, kterými docházejí k objevování, řešením a závěrům sami
- řeší zadané úkoly týmově, spolupracují
- vyhledávají informace potřebné k řešení problému

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
- používají správnou terminologii
- vyjadřují své myšlenky, poznatky a dojmy; reagují na myšlenky, názory a podněty druhých

Kompetence sociální a personální

- žáci efektivně spolupracují na řešení problémů
- respektují názory a zkušenosti ostatních
- učí se věcně argumentovat
- oceňují své názory a přínosy

Kompetence občanské

- žák si utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- respektuje pravidla
- hledá možnosti aktivní ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- používají správným způsobem různé materiály, nástroje, vybavení, techniku
- dodržují obecná pravidla bezpečnosti

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části obsahů průřezových témat: Výchova demokratického občana, Enviromentální výchova, Osobnostní a sociální výchova a Multikulturní výchova

5.6.2) VZDĚLÁVACÍ OBLAST: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

5.6.2.1) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **VLASTIVĚDA** | ROČNÍK: **4.**

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Místo, kde žijeme Žák **- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam** **- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického** **- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává**	• **naše vlast** - domov, krajina, národ - základy státního zřízení a politického systému v ČR - státní správa a samospráva - státní symboly - armáda ČR • **regiony ČR** **-** Praha a vybrané oblasti ČR - surovinové zdroje - výroba, služby, obchod • **mapy a plány** - čtení map	• **VDO** Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě	• exkurze • výstavy - Muzeum - Galerie • Přírodověda • Český jazyk • Vv • Pč

jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky **- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě** **- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu** - **zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích** **Lidé kolem nás** Žák - **vyjádří na základě vlastních**	- měřítko mapy - vysvětlivky na mapě - orientace podle mapy - orientace v krajině, světové strany • povrch ČR - typy krajiny • vodstvo ČR • počasí a podnebí • půda a zemědělství • nerostné bohatství • průmysl	• **V E a GS** Evropa svět nás zajímá	

zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) **- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení** **- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat**	• **rodina** - členové rodiny, role členů rodiny - příbuzenské a mezigenerační vztahy - život a funkce rodiny - spolupráce a pomoc v rodině • **soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ • **chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování; předcházení konfliktům • **právo a spravedlnost** – základní lidská práva a práva dítěte, práva	• **OSV** Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace • **MKV** Kulturní diference Lidské vztahy Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity • **VDO** Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	

nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot • **základní globální problémy** – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi		
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	•**vlastnictví** – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky		• Matematika

	•**kultura** – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura		• exkurze• výstavy - Muzeum - Galerie
Lidé a čas Žák - **pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy** **- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek**	• **orientace v čase a časový řád** - dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období • **regionální památky** - péče o památky - lidé a obory zkoumající minulost		• Matematika

- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik **- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik** **- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů**	• **současnost a minulost v našem životě** - proměny způsobu života, bydlení - průběh lidského života • **báje, mýty, pověsti** - minulost kraje a předků - domov, vlast, rodný kraj **-** státní svátky a významné dny		• projekt „ Historie pražského hradu“

5.7) HUDEBNÍ VÝCHOVA

5.7.1) CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

5.7.1.1) OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Hudební výchova je vyučován ve všech ročnících. Časová dotace předmětu je v 1. až 4. ročníku 1 hodina týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Hudební výchova stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a souvisejících očekávaných výstupů průřezových témat.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Základní formou realizace předmětu je vyučovací hodina. Jako stěžejní metody volíme takové, které podporují spolupráci dětí a kooperaci. Samozřejmě i ty, které rozvíjejí samostatnost, aktivitu, kreativitu, schopnost řešit problém, formulovat a ověřovat vlastní názory. Velký důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

vokální činnosti

- práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

instrumentální činnosti

- hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

hudebně pohybové činnosti

- ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

poslechové činnosti

- aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů, výrazových prostředků

5.7.1.2) VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- vést žáky k užívání správné symboliky a terminologie
- umožnit každému žáku zažít úspěch

Kompetence k řešení problému

- rozvíjet u žáků tvořivost, vést je k uplatňování vlastních nápadů, řešení

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti hudby, užívají správnou terminologii
- vést žáky k porozumění i používání neverbální komunikace

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k efektivní spolupráci ve skupině s cílem dosáhnout kvalitního výsledku
- vést žáky k diskusím v malých skupinách i v rámci celého kolektivu
- vést žáky k tomu, aby v případě potřeby dokázali poskytnout pomoc nebo o ni požádali
- vést žáky k respektování názorů ostatních spolužáků, lidí
- umožnit žákům podílet se na utváření kritérií hodnocení činností a jejích výsledků

Kompetence občanské

- žáci si utváří za pomoci odborného vedení postoj k hudebním dílům
- vést žáky k úctě k umění

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování hygienických pravidel při hudebních činnostech

- vést žáky ke správnému a zodpovědnému zacházení s hudebními nástroji

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části obsahů průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova, Mediální výchova

5.7.2) VZDĚLÁVACÍ OBLAST: **KULTURA A UMĚNÍ**

5.7.2.1) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **HUDEBNÍ VÝCHOVA** | ROČNÍK: **1.**

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák **- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase** **- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře**	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** • **pěvecký a mluvní projev** - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu) - hlasová hygiena - čistá intonace - slovní a hudební rytmus - zpěv národních a umělých písní **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** • **hra na hudební nástroje** - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladeb - hra na hudební nástroje (flétna, keyboard, apod.) - Orffovy nástroje - výroba svého jednoduchého	• **OSV** Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Komunikace - Mezilidské vztahy • **MKV** - Kulturní diference - Multikulturalita	• koncerty ZUŠ, apod. • Český jazyk • Pč

	rytmického hudebního nástroje - hra na tělo (tleskání, pleskání, klapání, luskání, mlaskání, dupání) **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **• pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** - pohybová improvizace (vyjádření nálady skladby pohybem) - jednoduché krokové variace, pochod **• orientace v prostoru** - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	**• EMV** Vztah člověka k prostředí	• Vv
- reaguje pohybem na znějící hudbu **- pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie** - rozlišuje zvuky, tóny - **rozlišuje jednotlivé kvality tónů**	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **• zvuky, tóny** **• kvantita tónů** (délka, síla, barva, výška tónů)		

- **rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje**	• **hudební styly a žánry** - hudba taneční, pochodová, ukolébavka • **hudba instrumentální**		

5.7.2.2) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **HUDEBNÍ VÝCHOVA** | ROČNÍK: **2.**

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák - **zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase** **- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem** **- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře**	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** • **hlasová výchova (**postoj, artikulace, dýchání, hlasová cvičení) • **hudební rytmus** - realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu • **intonace, vokální improvizace** - hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď, apod.) • **zpěv lidových a umělých písní** - opěrné písně - 1., 3., 5. stupeň **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** • **hra na hudební nástroje** - zobcová flétna, keyboard, nástroje z Orffova instrumentáře	• **OSV** Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy - Komunikace Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí	• koncerty ZUŠ, apod. • Český jazyk

- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- hra na tělo **• rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace** - předehra, mezihra, dohra - hudební doprovod - hudební hry - jednodílná písňová forma (a - b) **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **• orientace v prostoru** - jednoduché krokové variace - pohybové hry a tance **• pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků **• pohybový doprovod znějící hudby**	**• MKV** - Multikulturalita - Lidské vztahy - Etnický původ	

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů **- rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby** **- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje** **- odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální**	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** • **kvalita tónů** - délka, síla, barva, výška • **vztahy mezi tóny** • **hudební výrazové prostředky** - tempo, dynamika, pohyb melodie • **rozvoj hudební představivosti** • **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**	• **EMV** - Vztah člověka k prostředí	• Vv

5.7.2.3) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **HUDEBNÍ VÝCHOVA** | ROČNÍK: **3.**

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák - při zpěvu využívá správné pěvecké návyky - **na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase** **-** orientuje se v notovém zápisu jednoduché písně či skladby - **využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře (**předehra, mezihra, dohra)	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** • **hlasová výchova** • **intonace, vokální improvizace** - hudební hry - opěrné písně - 1. - 5. stupeň • **kánon, dvojhlas, polyfonní vícehlas** • **zpěv lidových a umělých písní** • **grafický záznam vokální hudby** **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** • **hra na hudební nástroje** - rytmické - melodické	• **OSV** Sociální rozvoj - Komunikace - Kooperace a kompetice • **V E a GS** Evropa a svět nás zajímá • **MKV** Multikulturalita Lidské vztahy	• koncerty ZUŠ, apod. • Český jazyk

- rozpozná a taktuje 2/4 takt - pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků	**HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** • **taktování** - dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt • **pohybový doprovod znějící hudby** - taneční hry se zpěvem - lidové tance (polka)		• Matematika
- **rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje** - **odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální**	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** • **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj** • **hudební skladatelé B. Smetana, A. Dvořák, B. Martinů a výběr z jejich díla**	• **EMV** Vztah člověka k prostředí	• Vv

5.7.2.4) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **HUDEBNÍ VÝCHOVA** | ROČNÍK: **4.**

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák **- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti** **- orientuje se v zápise jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje**	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** **• pěvecký a mluvený projev** - pěvecké dovednosti - hlasová výchova a hygiena **• hudební rytmus** - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu **• dvojhlas a vícehlas** **• zpěv lidových a umělých písní** **• opěrné písně pro 6. stupeň** **• grafický zápis vokální hudby** - čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce - hudební hry	**• OSV** Osobnostní rozvoj - Kreativita Sociální rozvoj - Komunikace - Kooperace a kompetice **• V E A GS** - Evropa a svět nás zajímá **• MKV** - Etnický původ - Multikulturalita - Princip sociálního smíru a solidarity	• koncerty ZUŠ, apod. • Český jazyk • Matematika

- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby **- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní** **- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace**	- jednoduchá písňová forma (a - b) - grafický záznam vokální hudby **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** **• hra na hudební nástroje** **-** rytmické, melodické **• rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace** - lehká, těžká doba v doprovodu - ostinato - prodleva - hudební hry **• grafický záznam melodie** - rytmické schéma jednoduché skladby - záznam melodie a její reprodukce **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **• taktování, pohybový doprovod znějící hudby** - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý		

- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace **- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby** - interpretuje své prožitky a pocity z hudby	takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** **-** pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • **orientace v prostoru** **-** pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** • **hudební styly a žánry** **-** hudba taneční, pochodová, ukolébavka, apod. • **hudební formy** - malá a velká písňová forma, rondo, variace • **interpretace hudby** - slovní vyjádření	• **EMV** - Vztah člověka k prostředí • **Med V** - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	• Vv • Vlastivěda • Přírodověda

- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	**• hudební výrazové prostředky** **-** rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie, zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu		

5.8) VÝTVARNÁ VÝCHOVA

5.8.1) CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

5.8.1.1) OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je vyučován ve všech ročnících. Časová dotace předmětu je v 1. a 2. ročníku 2 hodiny týdně, ve 3. a 4. ročníku 1 hodina týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Výtvarná výchova stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a souvisejících očekávaných výstupů průřezových témat.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Základní formou realizace předmětu je vyučovací hodina. Jako stěžejní metody volíme takové, které podporují spolupráci dětí a kooperaci. Samozřejmě i ty, které rozvíjejí samostatnost, aktivitu, kreativitu, schopnost řešit problém, formulovat a ověřovat vlastní názory. Velký důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností.

5.8.1.2) VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- vést žáky k užívání správné symboliky a terminologie
- umožnit každému žáku zažít úspěch
- vést žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality

- vést žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problému

- rozvíjet u žáků tvořivost, vést je k uplatňování vlastních nápadů, řešení
- vést žáky ke správnému způsobu užití materiálů, nástrojů, vybavení, techniky

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu o odborné termíny z výtvarné oblasti
- vést žáky k porozumění a používání neverbální komunikace výtvarných děl
- umožnit žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti, činnosti svých spolužáků a výsledky těchto činností

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k efektivní spolupráci ve skupině s cílem dosáhnout kvalitního výsledku
- vést žáky k diskusím v malých skupinách i v rámci celého kolektivu
- vést žáky k tomu, aby v případě potřeby dokázali poskytnout pomoc nebo o ni požádali
- vést žáky k respektování názorů a práce spolužáků

Kompetence občanské

- žáci si vytváří postoj k výtvarným dílům
- vést žáky k úctě k umění

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při výtvarných činnostech

- vést žáky ke správnému a zodpovědnému zacházení s materiálem pro výtvarné činnosti

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části obsahů průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova a Mediální výchova.

5.8.2) VZDĚLÁVACÍ OBLAST: **KULTURA A UMĚNÍ**

5.8.2.1) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA** | ROČNÍK: **1.**

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák - **se** seznamuje se základními návyky a postupy při práci s barvami - učí se organizovat si práci - poznává a osvojuje si vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů, se kterými bude nadále pracovat - osvojuje si základy bezpečnosti při práci - objevuje možnosti hry s linií a barvou	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** • **Prvky vizuálně obrazného vyjádření** - linie, tvary, objemy		• výstavy - Muzeum - Galerie • Český jazyk • Pč • Hv

- rozlišuje tvary, barvy a struktury - učí se pozorovat přírodu a své okolí - poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí - rozvíjí svůj cit pro prostor - pomocí barev, vjemů a postojů vyjadřuje vlastní prožitky - vyjadřuje rozdíly při vnímání různými smysly - aktivně pracuje s ilustrací, pozná obrázky dětských ilustrátorů - např. Josefa Lady, Zdeňka Milera a Heleny Zmatlíkové	• **Uspořádání objektů do celku** **-** uspořádání na základě velikosti a vzájemného postavení • **Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** **-** vyjádření hmatových, sluchových, pohybových, čichových a chuťových podnětů • **Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** **-** umělecká výtvarná tvorba, film, ilustrace	• **Med V** - vnímání autora mediálních sdělení	

- porovnává ilustrace a poznává různé vyjadřovací prostředky - zkouší zachytit postavu v pohybu, v prostoru (zatím bez proporčních vztahů) - rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť - rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus a též smysl pro řešení plochy s využitím barevných prvků - porovnává ilustrace a poznává různé vyjadřovací prostředky - zná a rozlišuje pojmy - hračka - loutka - školní potřeba	**UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** **• Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** **-** pohyb těla, akční tvar malby a kresby **• Typy vizuálně obrazných vyjádření** - jejich rozlišení, výběr a uplatnění	**• OSV** Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Komunikace - Mezilidské vztahy **• MKV** - Kulturní diference - Multikulturalita	

- **interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření** - **porovnává odlišné interpretace se svojí dosavadní zkušeností**	• **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** - hledisko jejich vnímání a motivace		
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - učí se pozorovat přírodu i své okolí - rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť - poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí	**OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** • **Osobní postoj v komunikaci** - jeho utváření a zdůvodňování • **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření**	• **EMV** Vztah člověka k prostředí	• Prvouka

- zjišťuje vlastnosti plastických materiálů při modelování - seznamuje se s pracemi známých malířů - např. M. Aleš, J. Mánes - zkouší podle vlastních schopností o svůj vizuální obraz	- vysvětlování výsledků tvorby podle schopností a zaměření • **Proměny komunikačního obsahu** - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl a děl výtvarného umění		

5.8.2.2) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA** | ROČNÍK: **2.**

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák - zopakuje si všechny znalosti o barvách a vlastnostech materiálů - pomocí hry si osvojuje dovednosti práce s linií a tvary - zopakuje si zásady bezpečnosti a hygieny při práci ve výtvarné výchově - rozlišuje tvary a funkce předmětů - využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zřeďování čar - rozvíjí své pozorovací schopnosti - zvládá přiměřené ředění a míchání barev - poznává a zobrazuje tvary a	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** • **Prvky vizuálně obrazného vyjádření** - linie, tvary, objemy, kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru • **Uspořádání objektů do celku** **-** uspořádání na základě velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření		• výstavy - Muzeum - Galerie • Český jazyk • Pč • Hv

funkce věcí - rozvíjí svůj cit pro barvu, proporce a prostor - pomocí barev, vjemů a postojů vyjadřuje vlastní prožitky - vyjadřuje rozdíly při vnímání různými smysly - ztvárňuje vlastní prožitky a představy - snaží se o postižení jednoduchých proporcí postavy - zná ilustrace J. Lady, Z. Milera, H. Zmatlíkové a dále se seznamuje s obrázky Adolfa Borna a Zdeňka Smetany	**• Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** - vyjádření hmatových, sluchových, pohybových, čichových a chuťových podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly **• Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** - umělecká výtvarná tvorba, film, ilustrace, televize, tiskoviny a reklama	**• Med V** - vnímání autora med. sdělení	

- porovnává ilustrace a poznává různé vyjadřovací prostředky - aktivně pracuje s ilustrací - snaží se o postižení jednoduchých proporcí postavy i předmětů v různém prostředí - rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť - rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus a též smysl pro řešení plochy s využitím barevných prvků - porovnává ilustrace a poznává různé vyjadřovací prostředky - rozumí pojmům hračka, loutka,	**UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** **• Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** - pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby **• Typy vizuálně obrazných vyjádření** - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba	**• OSV** Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy - Komunikace Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí **• MKV** - Multikulturalita - Lidské vztahy - Etnický původ	

maňásek - rozvíjí svůj smysl pro krásu a vkus v umění, kultuře bydlení a odívání **- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření** **- porovnává odlišné interpretace se svojí dosavadní zkušeností** - prohlubuje si cit pro výtvarný rytmus **- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil** - učí se pozorovat přírodu a své	• **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** **-** hledisko jejich vnímání a motivace **OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** • **Osobní postoj v komunikaci** - jeho utváření a zdůvodňování, porovnávání s vlastní interpretací • **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** - vysvětlování výsledků tvorby	• **EMV** - Vztah člověka k prostředí	• Prvouka

okolí - dokáže si již sám vybrat jednoduchý výtvarný nástroj podle své potřeby - např. dřívko, špejli, špachtli, štětec - rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť - poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí - prohlubuje si znalosti o různých vyjadřovacích prostředcích - seznamuje se s pracemi známých malířů (Aleš, Mánes) - zkouší podle vlastních schopností vytvořit svůj vizuální obraz - porovnává ilustrace a popisuje obrázky - citlivě vnímá výtvarná díla	podle svých schopností a zaměření, komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky • **Proměny komunikačního obsahu** **-** záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl a děl výtvarného umění		

5.8.2.3) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA** | ROČNÍK: **3.**

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák **rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ** - zopakuje si zásady bezpečnosti a hygieny při práci ve výtvarné výchově - rozlišuje funkce a tvary předmětů - využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zřeďování čar - poznává základní vlastnosti	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** • **Prvky vizuálně obrazného vyjádření** **-** linie, tvary, objemy, barvy, kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus)		• výstavy - Muzeum - Galerie • Český jazyk • Pč • Hv

plastických materiálů, objem vytváří modelováním - rozvíjí své pozorovací schopnosti - zvládá přiměřené ředění a míchání barev - poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí - rozvíjí svůj cit pro barvu, proporce a prostor **v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace** - snaží se o postižení jednoduchých proporcí postavy - seznamuje se s funkcí ilustrace a jejich výrazových prostředků	• **Uspořádání objektů do celku** **-** uspořádání na základě velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření • **Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** - vyjádření hmatových, sluchových, pohybových čichových a chuťových podnětů • **Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření**	• **Med V** - vnímání autora med.	

(Pilař, Trnka, Čapek) - seznamuje se s různými druhy výtvarného umění (malířství, sochařství, grafika) - porovnává ilustrace a poznává různé vyjadřovací prostředky - aktivně pracuje s ilustrací - snaží se o postižení jednoduchých proporcí postavy i předmětů v různém prostředí - rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť - rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus a též smysl pro řešení	- umělecká výtvarná tvorba, film, ilustrace, televize, tiskoviny, reklama, fotografie **UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** **• Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** **-** pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	sdělení - interpretace vztahu med. sdělení a reality **• MKV** Multikulturalita Lidské vztahy **• OSV** Sociální rozvoj - Komunikace - Kooperace	

plochy s využitím barevných prvků - umí výtvarně vyjádřit hlavu pohádkové bytosti, seznamuje se s proporcemi lidské postavy - porovnává ilustrace a poznává různé vyjadřovací prostředky - poznává výtvarnou hodnotu hračky, loutky - rozpozná lidské výtvory, pozoruje a porovnává jejich tvar - rozvíjí svůj smysl pro krásu a vkus v umění, kultuře bydlení a odívání - poznává základní vlastnosti plastických materiálů, objem vytváří modelováním	• **Typy vizuálně obrazných vyjádření** **-** jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, reklama, animovaný film		

- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření **- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vyjádření volí** **vhodné prostředky** **- porovnává odlišné interpretace se svojí dosavadní zkušeností** - prohlubuje si cit pro výtvarný rytmus **- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil** - učí se pozorovat přírodu i své	**• Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** - hledisko jejich vnímání (statické, dynamické) a motivace, hledisko motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) **OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** **• Osobní postoj v komunikaci** **-** jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření, porovnávání s vlastní interpretací	**• EMV** Vztah člověka k prostředí	• Prvouka

okolí - dokáže si již sám vybrat jednoduchý výtvarný nástroj podle své potřeby- např. dřívko, špejle, špachtle, štětec - rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť - poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí - prohlubuje si znalosti o různých vyjadřovacích prostředcích - seznamuje se s pracemi známých malířů (Aleš, Mánes) - pokouší se podle vlastních schopností o svůj vizuální obraz - porovnává ilustrace a popisuje obrázky - citlivě vnímá výtvarná díla	**• Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** - vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření, komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky **• Proměny komunikačního obsahu** - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl a děl výtvarného umění		

5.8.2.4) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA** | ROČNÍK: **4.**

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák - **při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)** - užívá v plošném vyjádření linie i barevné plochy, kombinuje prvky ve vztahu k celku - poznává vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti - poznává výtvarné možnosti linie, druhy linie	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** • **Prvky vizuálně obrazného vyjádření** - linie, tvary, objemy, kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus)		• výstavy - Muzeum - Galerie • Čj • Pč • Hv

- pozná různé druhy linií a jejich výrazové možnosti - zopakuje si zásady bezpečnosti a hygieny při práci ve výtvarné výchově - rozlišuje funkce a tvary předmětů - využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zřeďování čar - **užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model**			

- poznává základní vlastnosti plastických materiálů - rozvíjí své pozorovací schopnosti - zvládá přiměřené ředění a míchání barev - poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí - rozvíjí svůj cit pro barvu, proporce a prostor **- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě** - sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých	**• Uspořádání objektů do celku** **-** uspořádání na základě velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření **• Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** **-** vyjádření hmatových, sluchových, pohybových čichových a chuťových podnětů **• Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** - umělecká výtvarná tvorba, film, ilustrace, televize, tiskoviny, reklama, fotografie, elektronická	**• Med V** - vnímání autora mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálního sdělení	• Přírodověda

živých i neživých přírodninách a dotváří je - dokáže rytmicky řadit různé prvky (přírodní, geometrické) - podle výrazových prostředků pozná díla některých dětských ilustrátorů (Čechová, Pacovská) - seznamuje se s různými druhy výtvarného umění (malířství, sochařství, grafika) - pozná některé aspekty kultury odívání a kultury bydlení - aktivně pracuje s ilustrací - snaží se o postižení jednoduchých proporcí postavy i	média **UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** **• Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** - pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby	a reality **• OSV** Sociální rozvoj - Komunikace - Kooperace	

předmětů v různém prostředí - rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť - dokáže přesněji výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy - rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus a též smysl pro řešení plochy s využitím barevných prvků - pozoruje a srovnává tvary užitkových předmětů, pokouší se je výtvarně vyjádřit v ploše - porovnává ilustrace a poznává různé vyjadřovací prostředky - poznává výtvarnou hodnotu hračky, loutky - rozpozná lidské výtvory, pozoruje a porovnává jejich tvar - rozvíjí svůj smysl pro krásu a	a kresby **• Typy vizuálně obrazných vyjádření** - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, reklama, animovaný film **• Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** - hledisko jejich vnímání (statické, dynamické) a motivace, hledisko motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	**• MKV** Multikulturalita Lidské vztahy	

vkus v umění, kultuře bydlení a odívání - modelováním vytváří prostorové objekty na základě představ a fantazie - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vyjádření volí vhodné prostředky **- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace** - prohlubuje si cit pro výtvarný rytmus	**OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** • **Osobní postoj v komunikaci** **-** jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření, porovnávání s vlastní interpretací	• **EMV** Vztah člověka k prostředí	

- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - učí se pozorovat přírodu i své okolí - interpretuje obrazná vyjádření současnosti a minulosti - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření - rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť - **při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy**	• **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** - vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření, komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky		• Přírodověda • Vlastivěda

- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci - pozoruje a srovnává tvary užitkových předmětů, pokouší se je výtvarně vyjádřit v ploše - dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky, zážitky z filmů, z knihy - seznamuje se s pracemi známých malířů (Aleš, Mánes) - pokouší se podle vlastních schopností o svůj vizuální obraz - porovnává ilustrace a popisuje obrázky - citlivě vnímá výtvarná díla	• **Proměny komunikačního obsahu** - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl a děl výtvarného umění		

5.9) PRACOVNÍ ČINNOSTI

5.9.1) CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

5.9.1.1) OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je vyučován ve všech ročnících. Časová dotace předmětu je v 1. až 4. ročníku 1 hodina týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Člověk a svět práce stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a souvisejících očekávaných výstupů průřezových témat.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v dílně nebo na školní zahradě. Základní formou realizace předmětu je vyučovací hodina. Jako stěžejní metody volíme takové, které podporují spolupráci dětí a kooperaci. Samozřejmě i ty, které rozvíjejí samostatnost, aktivitu, kreativitu, schopnost řešit problém, formulovat a ověřovat vlastní názory. Velký důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

5.9.1.2) VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- vést žáky k užívání správné symboliky a terminologie
- vést žáky k používání různých materiálů, vhodných nástrojů a nářadí

Kompetence k řešení problému

- rozvíjet u žáků tvořivost, vést je k uplatňování vlastních nápadů, řešení
- vést žáky k promýšlení pracovních postupů při plnění zadaných úkolů

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních činností, nástrojů, nářadí a pomůcek
- žáci užívají správnou terminologii

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k efektivní spolupráci ve skupině s cílem dosáhnout kvalitního výsledku
- vést žáky k diskusím v malých skupinách i v rámci celého kolektivu
- vést žáky k tomu, aby v případě potřeby dokázali poskytnout pomoc nebo o ni požádali
- vést žáky k respektování názorů, práce ostatních spolužáků

Kompetence občanské

- žáci si vytváří pozitivní vztah k práci
- vést žáky k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožnit žákům podílet se na utváření kritérií hodnocení činností a jejich výsledků

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při pracovních činnostech
- vést žáky ke správnému a zodpovědnému zacházení s pracovním nářadím a pomůckami
- vést žáky k používání ochranných pomůcek při práci

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části obsahů průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Enviromentální výchova a Mediální výchova.

5.9.2) VZDĚLÁVACÍ OBLAST: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**

5.9.2.1) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **PRACOVNÍ ČINNOSTI** | ROČNÍK: **1.**

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák - poznává a rozlišuje jednotlivé materiály - učí se porovnávat vlastnosti zpracovávaného materiálu - pojmenuje jednoduché pomůcky a nástroje - seznamuje se s využitím pracovních pomůcek a nástrojů - seznamuje se s hygienickými a bezpečnostními pravidly při pracovní činnosti - zvládá základní činnosti, tj. skládání, stříhání, vytrhávání, slepování, navlékání, válení, hnětení, ohýbání **- vytváří jednoduchými postupy**	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM** • **Vlastnosti materiálu** - papír, přírodní materiál, modelovací hmota, drobný materiál • **Pracovní pomůcky a nástroje** (funkce a využití) - nůžky, tužka, lepidlo, pastelky • **Pracovní operace a postupy** - obkreslování, vystřihování, slepování, ohýbání, skládání, modelování, navlékání	• **OSV** Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí • **OSV** Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Komunikace - Kooperace - Mezilidské vztahy	• Vv

různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - osvojuje si základní návyky při práci s drobným materiálem - seznamuje se s bezpečnostními návyky při činnosti - seznamuje se s lidovými zvyky - podílí se na tvorbě jednoduchých dekorací při vánoční a velikonoční výzdobě **- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi** - zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při montáži a demontáži	• **Lidové zvyky a tradice** - Vánoce, Velikonoce, historické události **KONSRUKČNÍ ČINNOSTI** • **Práce se stavebnicí** **-** sestavování modelů	• **Med V** - interpretace vztahu med. sdělení a reality	• Prvouka • Český jazyk • Hv

- poznává vlastnosti plastu - osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky - pracuje podle návodu, předlohy, plánku, sestavuje jednoduché modely, provádí demontáž - zná a dodržuje zásady bezpečnosti při montáži a demontáži	• **Práce s návodem, předlohou, náčrtem -** montáž a demontáž		• Český jazyk • Matematika
- pozoruje podmínky pro život rostlin, seznamuje se s jednoduchým pracovním náčiním **- provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování**	**PĚSTITELSKÉ PRÁCE** • **Základní podmínky pro pěstování rostlin** - půda a její zpracování, výživa rostlin	• **EMV** Vztah člověka k prostředí	• Prvouka

- seznamuje se s pojmem klíčení, vyzkouší si jej v praxi (pozorování klíčení fazole) - určí, co se seje a co sází - rostliny okopává a pleje **- pečuje o nenáročné** pokojové **rostliny** ve třídě (zalévá, otírá listy, kypří půdu) - rostliny přesazuje a hnojí **- chová se vhodně při stolování** - zvládá sebeobsluhu při stolování, jí příborem **- připraví tabuli pro jednoduché stolování** - dodržuje hygienické návyky před a při stolování	• **Pěstování rostlin ze semen** - zelenina, květiny • **Pěstování pokojových květin** - přesazování, hnojení, zálivka **PŘÍPRAVA POKRMŮ** • **Úprava stolu** - jednoduché stolování - pravidla správného stolování		• Prvouka

5.9.2.2) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **PRACOVNÍ ČINNOSTI** | ROČNÍK: **2.**

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák - zná vlastnosti různých materiálů, své znalosti rozvíjí a využívá v praxi - dodržuje a upevňuje si správné návyky organizace, hygieny a bezpečnosti práce - určí vhodný materiál na daný výrobek **- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů** - prohlubuje si vědomosti o nových pracovních pomůckách a nástrojích	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM** • **Vlastnosti materiálu** - papír, karton, přírodní materiál, modelovací hmota, textil, drobný materiál	• **OSV** Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí • **OSV** Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Komunikace - Kooperace - Mezilidské vztahy	

- učí se bezpečně zacházet s nástroji, pomůckami a materiálem - dodržuje hygienické a bezpečnostní návyky při činnosti - zvládá základní činnosti s materiálem, tj. skládání, ohýbání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování -učí se navlékat nit, odměřování návleku, uzlík, sešívání pomocí zadního stehu a jednoduchého předního - rozlišuje rub a líc látky - zvládá přišití knoflíku se dvěma dírkami - při modelování se učí hnětení, válení, stlačování, přidávání,	• **Pracovní pomůcky a nástroje** **-** nůžky, tužka, lepidlo, pastelky, jehla, nit, drát • **Pracovní operace a postupy** - obkreslování, vystřihování, slepování, ohýbání, skládání, modelování, navlékání, šití		• Vv

ubírání hmoty - prohlubuje si vědomosti o lidových zvycích - podílí se na výrobě jednoduchých dekorací při vánoční a velikonoční výzdobě	• **Lidové zvyky a tradice** - Vánoce, Velikonoce, historické události	• **Med V** - interpretace vztahu med. sdělení a reality	• Prvouka • Český jazyk • Hv
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI **- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi** - zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při montáži a demontáži	• **Práce se stavebnicí** - sestavování modelů		
- pracuje podle předlohy, plánku, návodu, sestavuje jednoduché modely, provádí demontáž - zná a dodržuje zásady bezpečnosti při montáži a	• **Práce s návodem, předlohou, náčrtem** - montáž a demontáž		• Český jazyk • Matematika

demontáži - sestavuje modely i bez předlohy - vytváří si kladný vztah k práci své i ostatních			
- pozoruje podmínky pro život rostlin, umí určit vhodné nástroje a náčiní pro práci **- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování** - v praxi si vyzkouší pěstování jednoduchých rostlin (hrách, fazole) - rozezná nejznámější semena plodů, tj. čočka, hrách, fazole, kukuřice, mák - určí, co se seje a co se sází	**PĚSTITELSKÉ PRÁCE** • **Základní podmínky pro pěstování rostlin** - půda a její zpracování, výživa rostlin • **Pěstování rostlin ze semen** - zelenina, květiny	• **EMV** - Vztah člověka k prostředí	• Prvouka

- rostliny okopává, pleje **- pečuje o nenáročné** pokojové **rostliny** ve třídě (zalévá, otírá listy, kypří půdu, rosí) - umí přesazovat a hnojit pokojové rostliny **- chová se vhodně při stolování** **- připraví tabuli pro jednoduché stolování** - zvládne přípravu jednoduché svačiny - upevňuje si hygienické návyky před a při stolování - seznamuje se způsoby uchovávání potravin	• **Pěstování pokojových květin** - přesazování, hnojení, zálivka **PŘÍPRAVA POKRMŮ** • **Úprava stolu** - jednoduché stolování - pravidla správného stolování • **Výběr, nákup a skladování potravin**		• Prvouka

5.9.2.3) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **PRACOVNÍ ČINNOSTI** | ROČNÍK: **3.**

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák - zná vlastnosti různých materiálů, své znalosti rozvíjí a využívá v praxi - dodržuje a upevňuje si správné návyky organizace, hygieny a bezpečnosti práce - určuje vhodný materiál pro daný výrobek - získává představu o výrobě a zpracování papíru **- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiál** **- pracuje podle slovního návodu**	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM** • **Vlastnosti materiálu** - papír, karton, přírodní materiál, modelovací hmota, textil, drát, drobný materiál	• **OSV** Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí • **OSV** Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Komunikace - Kooperace - Mezilidské vztahy	

a předlohy - prohlubuje si vědomosti o nových pracovních pomůckách a nástrojích - učí se bezpečně zacházet s nástroji, pomůckami, materiálem - volí vhodné pomůcky, nástroje, náčiní, materiál - dodržuje hygienické a bezpečnostní návyky při pracovní činnosti - vytváří složitějšími postupy předměty z papíru, textilu - seznamuje se s pracovními postupy při zpracování keramické hlíny, vytváří jednoduché plošné výrobky - při modelování se učí hnětení,	• **Pracovní pomůcky a nástroje** - nůžky, tužka, lepidlo, pastelky, jehla, nit • **Pracovní operace a postupy** - obkreslování, vystřihování, slepování, ohýbání, skládání, modelování, navlékání, šití, vyšívání		• Vv

válení, stlačování, přidávání a ubírání hmoty - zvládá navlékání nitě, odměřování návleku, uzlík, sešívání pomocí zadního a jednoduchého předního stehu - učí se perličkový a křížkový steh - zvládá přišití složitějšího knoflíku			
- prohlubuje si vědomosti o lidových zvycích - podílí se na výrobě dekorací při vánoční a velikonoční výzdobě	• **Lidové zvyky a tradice** - Vánoce, Velikonoce, historické události	• **Med V** - interpretace vztahu med. sdělení a reality	• Prvouka • Český jazyk • Hv
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - pojmenuje jednotlivé části	**KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** • **Práce se stavebnicí** - sestavování modelů		

stavebnice - zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při montáži a demontáži - pracuje podle předlohy, plánku, návodu, sestavuje modely, provádí demontáž - zná a dodržuje zásady bezpečnosti při montáži a demontáži - sestavuje modely i bez předlohy - vytváří si kladný vztah k práci své i k práci ostatních - rozvíjí konstrukční činnosti a technický vkus	• **Práce s návodem, předlohou, náčrtem** - montáž, demontáž		• Český jazyk • Matematika
- pozoruje podmínky pro život rostlin, umí určit vhodné nástroje	**PĚSTITELSKÉ PRÁCE** • **Základní podmínky pro pěstování rostlin**	• **EMV** Vztah člověka k prostředí	• Prvouka

a náčiní pro práci **- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování** - upevňuje si kladný vztah k přírodě, k prostředí, ve kterém žije - v praxi vyzkouší pěstování jednoduchých rostlin (hrách, fazole) - rozezná nejznámější semena plodů, tj. čočka, hrách, fazole, kukuřice, mák - určí, co se sází, co se seje - rostliny okopává, pleje **- pečuje o nenáročné** pokojové **rostliny** ve třídě (zalévá, otírá listy, kypří půdu, rosí)	**-** půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • **Pěstování rostlin ze semen** - zelenina, květiny • **Pěstování pokojových květin** - přesazování, hnojení, zálivka		

- přesazuje a hnojí pokojové rostliny	**PŘÍPRAVA POKRMŮ** • **Úprava stolu**		
- chová se vhodně při stolování **- připraví tabuli pro jednoduché stolování**	- jednoduché stolování - pravidla správného stolování		• Prvouka
- připraví jednoduchý pokrm podle slovního návodu			
- upevňuje si hygienické návyky před a při stolování			
- zná způsoby uchovávání a skladování potravin	• **Výběr, nákup a skladování potravin**		
- seznamuje se se základním vybavením kuchyně, učí se využívat pracovní plochu	• **Základní vybavení kuchyně** - pracovní plocha		
- pojmenuje pomůcky, nástroje a spotřebiče, učí se jejich využití	• **Technika v kuchyni** - jednoduché kuchyňské spotřebiče		

5.9.2.4) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **PRACOVNÍ ČINNOSTI** | ROČNÍK: **4.**

Časová dotace: 1 hodina týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák **- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu** - dodržuje a upevňuje si správné návyky organizace, hygieny a bezpečnosti práce - volí vhodný matriál na daný výrobek - seznamuje se s dřevem, s jeho vlastnostmi - získává poznatky o zpracování dřeva **- volí vhodné pomůcky, nástroje**	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM** **• Vlastnosti materiálu** **-** papír, karton, přírodní materiál, modelovací hmota, textil, drát, fólie, drobný materiál, dřevo **• Pracovní pomůcky a nástroje**	**• OSV** Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí **• OSV** Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Komunikace - Kooperace - Mezilidské vztahy	

a náčiní vzhledem k použitému materiálu - bezpečně zachází s nástroji, pomůckami, materiálem **- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce** **- poskytne první pomoc při úrazu** - složitějšími postupy vytváří předměty z papíru, textilu, dřeva - učí se perličkový a křížkový steh, látání	- nůžky, tužka, lepidlo, pastelky, jehla, nit, kladívko, pilka • **Pracovní operace a postupy** - obkreslování, vystřihování, slepování, ohýbání, skládání, modelování, navlékání, šití, vyšívání, řezání, zatloukání		• Vv
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - seznamuje se s tradičními lidovými řemesly - podílí se na výrobě dekorací při	• **Lidové zvyky a tradice** - Vánoce, Velikonoce, historické události a řemesla	• **Med V** - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	• Vlastivěda • Český jazyk • Hv

vánoční a velikonoční výzdobě **- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi** **- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž** **- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu** **- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu** - sestavuje modely i bez předlohy - vytváří si kladný vztah k práci své i k práci ostatních - rozvíjí konstrukční činnosti a technický vkus	**KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** • **Práce se stavebnicí** - sestavování modelů • **Práce s návodem, předlohou, náčrtem** - montáž a demontáž		• Český jazyk • Matematika

- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování **- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny** **- volí podle druhu pěstitelských činností pomůcky, nástroje a náčiní** **- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce** **- poskytne první pomoc při úrazu** - učí se využívat rostliny pro svůj užitek - seznamuje se s rostlinami jedovatými, s rostlinami způsobujícími alergie a drogovou závislost	**PĚSTITELSKÉ PRÁCE** • **Základní podmínky pro pěstování rostlin** - půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • **Pěstování pokojových květin** - přesazování, hnojení, zálivka • **Pěstování rostlin ze semen** - zelenina, květiny • **Rostliny jedovaté** • **Rostliny jako drogy** • **Rostliny, které působí alergie**	• **EMV** - Vztah člověka k prostředí	• Přírodověda

- seznamuje se se škodlivostí drogové závislosti			
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování **- připraví samostatně jednoduchý pokrm** - upevňuje si hygienické návyky před a při stolování	**PŘÍPRAVA POKRMŮ** **• Úprava stolu** - jednoduché stolování		
- zná způsoby uchovávání a skladování potravin - zná zásady správné výživy	**• Výběr, nákup a skladování potravin**		
- orientuje se v základním vybavení kuchyně **- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje**	**• Základní vybavení kuchyně** - pracovní plocha		

zásady hygieny a bezpečnosti práce **- poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni** - pojmenuje pomůcky, nástroje a spotřebiče, učí se jejich využití - vyhledává informace o historii, vývoji a významu kuchyňských přístrojů	• **Technika v kuchyni** - jednoduché kuchyňské spotřebiče - historie a význam		

5.10) TĚLESNÁ VÝCHOVA

5.10.1) CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

5.10.1.1) OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ

Vyučovací předmět Tělesná výchova je vyučován ve všech ročnících. Časová dotace předmětu je v 1. až 4. ročníku 2 hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Tělesná výchova stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a souvisejících očekávaných výstupů průřezových témat.

Výuka probíhá v závislosti na určité sportovní aktivitě v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. Základní formou realizace předmětu je vyučovací hodina. V úvodu žáci absolvují nástup, rozcvičku a v hlavní části se věnují danému typu sportování. V závěrečné části hodiny probíhá zklidnění - relaxace. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Jako stěžejní metody volíme takové, které podporují spolupráci dětí a kooperaci. Samozřejmě i ty, které rozvíjejí samostatnost, aktivitu, kreativitu, schopnost řešit problém, formulovat a ověřovat vlastní názory. Velký důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností.

Vzdělávací obsah je rozdělen do tří oblastí:

činnosti ovlivňující zdraví

- význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při Tv, bezpečnost při pohybových činnostech

činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné cvičení, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti

činnosti podporující pohybové učení

- komunikace v Tv, organizace při Tv, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

5.10.1.2) VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- vést žáky k užívání správné symboliky a terminologie
- umožnit každému žáku zažít úspěch

Kompetence k řešení problému

- rozvíjet u žáků tvořivost, vést je k uplatňování vlastních nápadů, řešení
- vést k uplatňování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí
- adekvátně reagovat v situaci úrazu spolužáka
- vést žáky k správnému jednání v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím, nevhodným sportovním nářadím a náčiním

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti sportu, užívají správnou terminologii
- reagují na základní povely a pokyny a sami je i vydávají
- zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k efektivní spolupráci ve skupině, týmu s cílem dosáhnout kvalitního výsledku
- vést žáky k diskusím v malých skupinách i v rámci celého kolektivu
- vést žáky k tomu, aby v případě potřeby dokázali poskytnout pomoc nebo o ni požádali
- vést žáky k jednání v duchu fair - play, k dodržování pravidel
- vést žáky k respektování opačného pohlaví

Kompetence občanské

- vést žáky k respektování názorů ostatních spolužáků, lidí
- umožnit žákům podílet se na utváření kritérií hodnocení tělovýchovných aktivit a jejich výsledků
- vést žáky k respektování rozdílných sportovních výkonů spolužáků, být tolerantní
- žáci projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím
- vést žáky k zařazování pohybových aktivit do svého denního režimu

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při tělovýchovných činnostech
- vést žáky ke správnému a zodpovědnému zacházení s tělocvičným nářadím a náčiním

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části obsahů průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Enviromentální výchova, Mediální výchova.

5.10.2) VZDĚLÁVACÍ OBLAST: **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**

5.10.2.1) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **TĚLESNÁ VÝCHOVA** | ROČNÍK: **1.**

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák - **spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti** **-** podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - usiluje o správné provádění cviků - respektuje význam přípravy organismu před cvičením **- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti**	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **• Význam pohybu pro zdraví** - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu **• Příprava organismu** - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení **• Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu**	**• OSV** Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí **• OSV** Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace	• Prvouka

prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení **- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci** **- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy** - volí vhodné oblečení a obuv podle druhu pohybových aktivit - dbá na správné držení těla - respektuje a dodržuje zásady bezpečného chování při sportovních činnostech - respektuje pokyny učitele při přípravě a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek	• **Hygiena při Tv** - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • **Bezpečnost při pohybových činnostech** - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv		

- **zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení** **- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích** - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti; usiluje o jejich zlepšení - zvládá jednoduché pohybové činnosti; usiluje o jejich zlepšení - vyjádří melodii a rytmus pohybem - ovládá jednoduchý taneční krok	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** • **Pohybové hry** - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost - cvičení se švihadly • **Základy gymnastiky** - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti • **Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem,		• Hv

s hudbou - respektuje zásady bezpečnosti při provádění přetahů a přetlaků - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti - seznamuje se a respektuje pravidla sportovních her **-** chová se v duchu fair play **- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích** - dodržuje pravidla bezpečnosti a správného chování při pohybu v terénu - respektuje pravidla ochrany životního prostředí - učí se překonávat přírodní	jednoduché tance • **Průpravné úpoly** - přetahy a přetlaky • **Základy atletiky** - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem, nízký start • **Základy sportovních her** - manipulace s míčem, hokejkou, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • **Turistika a pobyt v přírodě** - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody	• **EMV** Vztah člověka k prostředí	• Prvouka

překážky - respektuje pokyny vyučujícího při hrách na sněhu a ledě, dodržuje bezpečné chování - obuje se s dopomocí, zvládá chůzi a skluz na bruslích - seznamuje se se základním tělocvičným názvoslovím - reaguje na smluvené povely a signály - reaguje na pokyny vyučujícího při pohybových činnostech - dodržuje pravidla pohybových činností - dodržuje zásady sportovního chování, respektuje ostatní	• **Bruslení** - hry na sněhu a na ledě **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** • **Komunikace v Tv** - základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály • **Organizace při Tv** - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • **Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových**		• Matematika

spoluhráče - učí se hodnotit svoji pohybovou dovednost - učí se svoje pohybové výkony měřit - podílí se na tvorbě kritérií hodnocení sportovních výkonů - vyhledává v různých informačních zdrojích informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích pořádaných ve škole, v místě bydliště	**činností** - her, závodů, soutěží • **Měření a posuzování pohybových dovedností** - měření výkonů, základní pohybové testy • **Zdroje informací o pohybových činnostech**	• **Med V** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	• Český jazyk

5.10.2.2) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **TĚLESNÁ VÝCHOVA** | ROČNÍK: **2.**

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák - **spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti** **-** podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - usiluje o správné provádění cviků - respektuje, odůvodňuje význam přípravy organismu před cvičením **- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje**	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **• Význam pohybu pro zdraví** - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu **• Příprava organismu** - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení **• Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu**	**• OSV** Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí **• OSV** Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace	• Prvouka

o jejich zlepšení **- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci** - dokáže nastoupit do řadu, dvojřadu, do družstev **- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy** - volí vhodné oblečení a obuv podle druhu pohybových aktivit - dbá na správné držení těla při Tv - respektuje a dodržuje zásady bezpečného chování při sportovních činnostech - respektuje pokyny učitele při přípravě a ukládání nářadí, náčiní	• **Hygiena při Tv** - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • **Bezpečnost při pohybových činnostech** - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách,		

a pomůcek - seznamuje se s poskytováním první pomoci v podmínkách Tv	bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ**		
- **zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení** **- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích**	• **Pohybové hry** - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost - cvičení se švihadly (koníček, skákání popředu)		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti; usiluje o jejich zlepšení - zvládá jednoduché pohybové	• **Základy gymnastiky** - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti • **Rytmické a kondiční formy**		

činnosti; usiluje o jejich zlepšení - vyjádří melodii a rytmus pohybem - ovládá jednoduchý taneční krok s hudbou - respektuje zásady bezpečnosti při provádění přetahů a přetlaků - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti - zná a respektuje pravidla sportovních her - chová se v duchu fair play - pozná zjevný přestupek proti pravidlům a adekvátně na něj reaguje	**cvičení pro děti** - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • **Průpravné úpoly** - přetahy a přetlaky • **Základy atletiky** - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem, nízký start • **Základy sportovních her** - manipulace s míčem, hokejkou, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů		• Hv

- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - dodržuje pravidla bezpečnosti a správného chování při pohybu v terénu - respektuje pravidla ochrany životního prostředí - učí se překonávat přírodní překážky - respektuje pokyny vyučujícího při hrách na sněhu a ledě, dodržuje bezpečné chování - obuje se s dopomocí, zvládá chůzi a skluz na bruslích	• **Turistika a pobyt v přírodě** - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody • **Bruslení** - hry na sněhu a na ledě	• **EMV** Vztah člověka k prostředí	• Prvouka

- rozumí základnímu tělocvičnému názvosloví, respektuje, používá ho - reaguje na smluvené povely a signály - reaguje na pokyny vyučujícího při pohybových činnostech - dodržuje pravidla pohybových činností - dodržuje zásady sportovního chování, respektuje ostatní spoluhráče - hodnotí svoje pohybové dovednosti; usiluje o jejich zlepšení - svoje pohybové výkony měří, porovnává se svými předchozími	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** • **Komunikace v Tv** - základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály • **Organizace při Tv** - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • **Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** - her, závodů, soutěží • **Měření a posuzování pohybových dovedností** - měření výkonů, základní pohybové testy		• Matematika • Matematika

výsledky - podílí se na tvorbě kritérií hodnocení sportovních výkonů - vyhledává v různých informačních zdrojích informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích pořádaných ve škole, v místě bydliště	• **Zdroje informací o pohybových činnostech**	• **Med V** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	• Český jazyk

5.10.2.3) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **TĚLESNÁ VÝCHOVA** | ROČNÍK: **3.**

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák - **spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti** **-** podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - usiluje o správné provádění cviků - respektuje, chápe význam přípravy organismu před cvičením **- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení** **- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a**	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **• Význam pohybu pro zdraví** - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu **• Příprava organismu** - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení **• Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu**	**• OSV** Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí **• OSV** Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace	• Prvouka

její organizaci - přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod - dokáže nastoupit do řadu, dvojřadu, dvojstupu, zástupu **- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy** - volí vhodné oblečení a obuv podle druhu pohybových aktivit - dbá na správné držení těla - respektuje a dodržuje zásady bezpečného chování při sportovních činnostech - respektuje pokyny učitele při přípravě a ukládání nářadí,	• **Hygiena při Tv** - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • **Bezpečnost při pohybových činnostech** - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání		

náčiní a pomůcek - seznamuje se s poskytováním první pomoci při úrazech v podmínkách Tv - **zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení** **- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích** - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti; usiluje o jejich zlepšení	nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **• Pohybové hry** - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost - cvičení se švihadly **• Základy gymnastiky** - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti		

- zvládá jednoduché pohybové činnosti; usiluje o jejich zlepšení - vyjádří melodii a rytmus pohybem - ovládá jednoduchý taneční krok s hudbou (polkový, valčíkový krok) - usiluje o správné a estetické držení těla - respektuje zásady bezpečnosti při provádění přetahů a přetlaků - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti - zná a respektuje pravidla sportovních her - pozná zjevný přestupek proti pravidlům a adekvátně	• **Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • **Průpravné úpoly** - přetahy a přetlaky • **Základy atletiky** - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem, nízký start, polovysoký start • **Základy sportovních her** - manipulace s míčem, hokejkou, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených		• Hv

na něj reaguje **-** chová se v duchu fair play **- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích** - dodržuje pravidla bezpečnosti a správného chování při pohybu v terénu - respektuje pravidla ochrany životního prostředí - učí se překonávat přírodní překážky - adaptuje se na vodní prostředí - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při plavání	pravidel minisportů • **Turistika a pobyt v přírodě** - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody • **Plavání** (základní plavecká výuka) - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	• **EMV** Vztah člověka k prostředí	• Prvouka

- respektuje pokyny vyučujícího při hrách na sněhu a ledě, dodržuje bezpečné chování - samostatně se obuje, zvládá chůzi a skluz na bruslích, jezdí popředu, dokáže zastavit	• **Bruslení** - hry na sněhu a na ledě		
- rozumí základnímu tělocvičnému názvosloví, respektuje, používá ho - reaguje na smluvené povely a signály - reaguje na pokyny vyučujícího při pohybových činnostech	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** • **Komunikace v Tv** - základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály • **Organizace při Tv** - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí		• Matematika
- dodržuje pravidla pohybových	• **Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových**		

činností - dodržuje zásady sportovního chování, respektuje ostatní spoluhráče - hodnotí svoje pohybové dovednosti, usiluje o jejich zlepšení - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka - svoje pohybové výkony měří, porovnává se svými předchozími výsledky - podílí se na tvorbě kritérií hodnocení sportovních výkonů - vyhledává v různých informačních zdrojích informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích pořádaných ve škole, v místě bydliště	**činností** - her, závodů, soutěží • **Měření a posuzování pohybových dovedností** - měření výkonů, základní pohybové testy • **Zdroje informací o pohybových činnostech**	• **Med V** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	• Matematika • Český jazyk

5.10.2.4) VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: **TĚLESNÁ VÝCHOVA** | ROČNÍK: **4.**

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, přesahy
Žák - **spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti** - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - uplatňuje kondičně zaměřené činnosti - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - usiluje o správné provádění cviků - respektuje, chápe a zdůvodní význam přípravy organismu před cvičením a uvolnění po cvičení	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** • **Význam pohybu pro zdraví** - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • **Příprava organismu** - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení	• **OSV** Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí • **OSV** Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace	• Přírodověda

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení **- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci** **- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy** - volí vhodné oblečení a obuv podle druhu pohybových aktivit - dbá na správné držení těla - respektuje a dodržuje zásady bezpečného chování při sportovních činnostech - respektuje pokyny učitele při	**• Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu** **• Hygiena při Tv** **-** hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity **• Bezpečnost při pohybových činnostech** - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost		

přípravě a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek - seznamuje se s poskytováním první pomoci při úrazech v podmínkách Tv - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **• Pohybové hry** - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost - cvičení se švihadly		
- **zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení** **- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích**			

- vytváří varianty osvojených pohybových her - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti; usiluje o jejich zlepšení - zvládá jednoduché pohybové činnosti; usiluje o jejich zlepšení - vyjádří melodii a rytmus pohybem - ovládá jednoduchý taneční krok s hudbou (polkový, valčíkový krok, krok přísunný, poskočný, přeměnný, cval) - usiluje o správné a estetické držení těla	• **Základy gymnastiky** - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti • **Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • **Průpravné úpoly**		• Hv

- respektuje zásady bezpečnosti a fair play při provádění přetahů a přetlaků - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti - zná a respektuje pravidla sportovních her - pozná zjevný přestupek proti pravidlům a adekvátně na něj reaguje **-** chová se v duchu fair play **- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích**	- přetahy a přetlaky • **Základy atletiky** - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem, nízký start, polovysoký start • **Základy sportovních her** - manipulace s míčem, hokejkou, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů		

- dodržuje pravidla bezpečnosti a správného chování při pohybu v terénu - respektuje pravidla ochrany životního prostředí - učí se překonávat přírodní překážky	• **Turistika a pobyt v přírodě** - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody	• **EMV** Vztah člověka k prostředí	• Přírodověda
- adaptuje se na vodní prostředí - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při plavání	• **Plavání** (základní plavecká výuka) - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu		
- respektuje pokyny vyučujícího při hrách na sněhu a ledě,	• **Bruslení** - hry na sněhu a na ledě		

dodržuje bezpečné chování - samostatně jede na bruslích dopředu, dokáže zatočit, zastavit - rozumí základnímu tělocvičnému názvosloví, respektuje, používá ho - reaguje na smluvené povely a signály - reaguje na pokyny vyučujícího při pohybových činnostech - respektuje a dodržuje zásady fair play - při pohybových činnostech respektuje opačné pohlaví - dodržuje pravidla pohybových	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** • **Komunikace v Tv** - základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály • **Organizace při Tv** - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • **Zásady jednání a chování** - fair play, olympijské ideály a symboly • **Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových**		• Matematika

činností - dodržuje zásady sportovního chování, respektuje ostatní spoluhráče - hodnotí svoje pohybové dovednosti, usiluje o jejich zlepšení - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka - svoje pohybové výkony měří, porovnává se svými předchozími výsledky - podílí se na tvorbě kritérií hodnocení sportovních výkonů - vyhledává v různých informačních zdrojích informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích pořádaných ve škole, v místě bydliště	**činností** - her, závodů, soutěží • **Měření a posuzování pohybových dovedností** - měření výkonů, základní pohybové testy • **Zdroje informací o pohybových činnostech**	• **Med V** **-** Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	• Matematika • Český jazyk

6) HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

Bez každodenního, neustálého hodnocení a posuzování úspěchů, proher, bez zaujímání stanovisek k vlastní práci i práci druhých, bez této zpětné vazby, není možné dosahovat pozitivního vývoje a pokroku v jakékoliv lidské činnosti. Nejinak je tomu i v práci školy. Jestliže je tento proces hodnocení a posuzování daných jevů plánovitý, systematický a cíleně řízený, pak hovoříme o evaluaci či autoevaluaci.

Každá škola disponuje velmi obsáhlými hodnotícími (evaluačními) nástroji pro posuzování chování žáků, jejich učební úspěšnosti a jejich dovedností (mnohem obtížněji jejich postojů). Jsou to např. pozorování, písemné práce, testy, ústní zkoušení, dotazníky, ankety, rozhovory, projektové metody, inscenační hry, apod. Tyto hodnotící procesy jsou zpravidla ztotožňovány jen s kontrolou úspěšnosti žáků (méně již s úspěšností práce učitelů) a navíc jsou velmi často posuzovány a hodnoceny jen vědomosti a znalosti či dovednosti žáků. Velmi málo, spíše vůbec jsme se zatím nezabývali hodnocením postojů a kompetencí žáků. Jsou totiž obtížně měřitelné tradičními hodnotícími nástroji.

Evaluace jako proces sebereflexe má největší předpoklady přinést přímé podněty pro další rozvoj školy. Cílem je rozšiřovat vědění a získávat zpětnou vazbu o vlastní práci a vlastní škole. Výsledky nesměřují k zobecnění, ale slouží jako podklad pro zlepšení konkrétní situace v jednotlivé škole. Evaluace v tomto smyslu se stává každodenní potřebou školy a součástí práce všech spolupracovníků.

6.1) HODNOCENÍ ŽÁKŮ VE ŠKOLE

Hodnocení žáků ve škole má tři roviny. Učitel hodnotí žáka vzhledem k očekávaným výstupům a kompetencím, kterých by měl žák dosahovat. Další rovinou je porovnání jednotlivého žáka s ostatními žáky ve třídě. A konečně rovina vlastního pokroku žáka. Do současné doby převládaly v hodnocení žáků první dvě roviny, protože ty se dají dobře postihnout a vyjádřit známkou. Co se nedá známkou postihnout, anebo jen málo, je individuální pokrok žáka. Ten však považujeme v současném hodnocení za nejdůležitější. S tím se zároveň domníváme, že individuální pokrok žáka ve vzdělávání se dá nejlépe popsat a vyjádřit slovním hodnocením. Proto kombinujeme klasifikaci známkou se slovním hodnocením.

6.2) PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKA

Dosud učitelé hodnotili pouze to, jak žák zvládá příslušné učivo. V hodnocení, které má být v souladu s RVP a naším ŠVP ZV jde o to, že od hodnocení učiva (i to budeme nadále provádět), je třeba přejít k hodnocení očekávaných výstupů a hodnocení toho, jak žák dosahuje očekávaných kompetencí.

6.2.1) NĚKTERÁ OBECNÁ PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ:

Pravidla pro hodnocení žáků jsou vymezena pro tři oblasti a platí pro celé vzdělávací období, vychází ze vzdělávacích strategií školy. Způsoby a kritéria hodnocení jsou dále upřesněny a specifikovány v rámci jednotlivých stupňů a vyučovacích předmětů. Účelem hodnocení je podat žákovi zpětnou vazbu, tedy informace o správnosti postupu, průběhu vzdělávání a jeho výsledku. Přednost je třeba dávat pozitivnímu vyjádření. Součástí hodnocení musí být i sebehodnocení žáků, jejich schopnost posoudit svoji práci, vynaložené úsilí a osobní možnosti a rezervy.

6.2.2) HODNOCENÍ VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH S PŘEVAHOU TEORETICKÉHO ZAMĚŘENÍ:

Převahu teoretického zaměření mají předměty jazykové, přírodovědní, společenskovědní a matematika.

Při klasifikaci a hodnocení výsledků v těchto vyučovacích předmětech se v souladu s požadavky ŠVP ZV hodnotí zejména: ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, kvalita rozsah získaných dovedností, schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a zejména praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí. Posuzuje se kvalita myšlení, jeho logika, samostatnost a tvořivost, aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu, kvalita výsledků činností, osvojení metod samostatného studia. Učitel dále posoudí schopnost žáka provést hodnocení vlastní práce a hledat možné rezervy ve svém dalším rozvoji.

6.2.3) HODNOCENÍ VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH S PŘEVAHOU PRAKTICKÉHO ZAMĚŘENÍ:

Převahu praktického zaměření a činností mají ve škole z velké části předměty výtvarná výchova a pracovní činnosti.

Při klasifikaci a hodnocení výsledků vzdělávání v těchto vyučovacích předmětech se hodnotí zejména vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem, osvojení praktických dovedností a návyků, zvládání účelných způsobů práce, využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech, aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech, kvalita výsledků činností, organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti, dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, péče o životní prostředí, hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci, obsluha a údržba laboratorních zařízení, pomůcek a techniky, nástrojů, nářadí a měřidel. Učitel posuzuje i schopnost žáka vlastního hodnocení práce a výsledků své práce.

6.2.4) HODNOCENÍ VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH S PŘEVAHOU VÝCHOVNÉHO ZAMĚŘENÍ:

Převahu výchovného zaměření mají předměty výtvarná výchova, tělesná výchova, výchova ke zdraví, hudební výchova.

Při klasifikaci a hodnocení výsledků vzdělávání v těchto vyučovacích předmětech se hodnotí zejména stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu, osvojení potřebných vědomostí a dovedností a jejich tvořivá aplikace, poznávání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti, kvalita projevu, vztah žáka k činnostem a zájem o ně, estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti, respekt k tradicím, kulturnímu a historickému dědictví naší země, aktivní zapojení se do kulturního dění a sportovních aktivit. V tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

6.2.5) ZPŮSOBY HODNOCENÍ ŽÁKŮ

6.2.5.1) ZÁKLADNÍ PRAVIDLA PRO POUŽITÍ KLASIFIKACE:

- Při klasifikaci používá vyučující pěti klasifikačních stupňů.
- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce žáka objektivně, nesmí podléhat žádnému subjektivnímu vlivu.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

- Známka z vyučovacího předmětu nesmí zcela zásadně zahrnovat hodnocení žákova chování.
- Učitel může klasifikovat jen probrané a procvičené učivo. Žáci mají možnost a dostatek času k naučení, procvičení a zažití učební látky.
- Všechny písemné práce učitel oznamuje žákům včas, aby měl žák dostatek času se na ně připravit.
- Učitel oznámí žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodní, poukáže na klady, případné nedostatky. Dává příležitost žákovi i k vlastnímu sebehodnocení a posouzení svého výkonu.
- Výsledek ústního zkoušení učitel oznámí žákovi okamžitě, výsledek písemné zkoušky do týdne. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu pro celkovou klasifikaci, zástupcům žáka a to prostřednictvím zápisu do žákovské knížky.
- Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celé pololetí.
- Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci průkazným způsobem tak, aby mohl doložit správnost celkové klasifikace i způsob získání známek.

6.2.6) ZÁSADY HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKU VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Při hodnocení učitel vždy uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi, kterého hodnotí.

Průběžným hodnocením vyučující posuzuje, do jaké míry žák dosáhl klíčových kompetencí a cílů základního vzdělávání stanovených v rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (dále jen RVP ZV), do jaké míry naplnil očekávané výstupy jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP ZV stanovené pro 1. a 2. vzdělávací období, a do jaké míry naplnil konkretizované výstupy učebních osnov vyučovacího předmětu v daném ročníku stanovené ve školním vzdělávacím programu.

Pro získání podkladů pro hodnocení vyučující vybírá vhodné nástroje hodnocení z nástrojů hodnocení uvedených v učebních osnovách vyučovacích předmětů školního vzdělávacího programu.

Zákonní zástupci jsou informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka prostřednictvím:

- žákovské knížky
- čtvrtletním slovním hodnocením
- souborem motivačních prvků (smajlík, razítko, ocenění)
- třídních schůzek a konzultačních odpolední organizovaných školou zpravidla 4x ročně
- osobního jednání s učitelem, které si předem dohodnou

6.2.7) ZÁSADY SEBEHODNOCENÍ ŽÁKA

Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků při každodenní práci, jeho prostřednictvím se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků. Žák má prostor k tomu, aby provedl sebehodnocení dříve, než bude znát názor vyučujícího nebo spolužáka. Toto provede formou, která odpovídá jeho schopnostem. V případě klasifikace má žák právo na vyjádření svých připomínek a na odpověď učitele (slovní hodnocení jeho výkonu). Sebehodnocení je chápáno jako dovednost, kterou by si měl žák osvojit. K rozvíjení této dovednosti dochází ve všech vzdělávacích oborech. Objektivní sebehodnocení žáka je jedním z východisek pro plánování dalších činností. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.

Při sebehodnocení se žák snaží popsat:

- co se mu daří

- co mu ještě nejde
- jak bude pokračovat dál

6.2.8) KRITERIA HODNOCENÍ ŽÁKA

Představují soubor obecně platných kritérií stanovených školou pro jednotlivé způsoby hodnocení žákova výkonu ve vyučovacích předmětech. Kritéria hodnocení odvíjíme od klíčových kompetencí; to znamená, že se do nich jednotlivé aspekty klíčových kompetencí promítnou. Podrobněji se jimi zabýváme v Klasifikačním řádu školy.

6.3) AUTOEVALUACE ŠKOLY A JEJÍ EVALUAČNÍ ČINNOST

6.3.1) OBLASTI AUTOEVALUACE ŠKOLY

V našem pojetí uvažujeme o těchto oblastech autoevaluace školy:

- Nabídka školy – Školní vzdělávací program základního vzdělávání, obsahuje všechny potřebné atributy, jaké je jeho pojetí?
- Výuka – jak probíhá výuka ve škole, jakých metod a forem práce učitelé užívají?
- Výsledky vzdělávání – jak se daří plnit očekávané výstupy a kompetence žákům?
- Klima školy – školní atmosféra, mají žáci bezpečné prostředí a klid pro výuku?
- Zdroje – jaké jsou materiální, personální a jiné podmínky pro dobrou výuku žáků?

- Vedení – podporuje vedení změny?

Všech šest oblastí autoevaluace školy je důležitých, největší důraz však budeme klást na oblast **výuky a výsledků vzdělávání**.

6.3.2) CÍLE A KRITÉRIA AUTOEVALUACE

Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu v dané oblasti. Podle toho, kdo hodnocení daného stavu v dané oblasti provádí, jsme rozdělili autoevaluaci do tří rovin:

Evaluace (autoevaluace) v rovině učitelů

Je zpracována u jednotlivých oblastí vzdělávání. Jednotliví učitelé hodnotí výsledky dosahované žáky, zamýšlejí se nad efektivitou vlastní pedagogické práce, nad vhodností metod a forem práce, nad vhodností používaných kritérií a metod hodnocení žáků, nad spolehlivostí didaktických testů, zkušebních otázek apod.

Evaluace (autoevaluace) skupiny učitelů

Hodnotí přínos svého předmětu pro žáky a jeho význam ve vztahu k ostatním předmětům, posuzují používané metody a formy práce, vyměňují si zkušenosti o tom, co se osvědčilo či neosvědčilo, diskutují o optimalizaci časové dotace v učebním plánu, o metodách zkoušení a testování žáků apod.

Evaluace (autoevaluace) v rovině vedení školy

Hodnotí výsledky pedagogické práce s ohledem na požadavky RVP ZV a ŠVP ZV. Zamýšlí se a hodnotí úroveň a kvalitu dosahovaných výsledků vzdělávání ve škole, hodnotí výsledky dosahované jednotlivými učiteli. Tím získává důležitou zpětnou vazbu o aktuálním stavu, úrovni a kvalitě poskytovaného vzdělávání, o podmínkách, ve kterých se vzdělávání realizuje,

o aspektech vzdělávacího procesu (tj. o jeho průběhu, kontextech, výsledcích), o jeho slabých a silných stránkách výuky, o problémech a nedostatcích, které se ve výuce objevují.

Výsledky vzdělávání je třeba především posuzovat a poměřovat ke školnímu vzdělávacímu programu (ŠVP ZV). Tento dokument však nemůže zachytit a postihnout veškerou šíři vzdělávací zkušenosti, kterou mohou žáci v procesu výchovy a vzdělávání získat. V dokumentu lze vyjádřit a přesně vymezit pouze očekávané cílové stavy a výsledky. Pod pojmem výsledek si asi představujeme finální produkt (např. schopnost spočítat příklad, přeložit větu do cizího jazyka, zazpívat píseň, vyrobit výrobek apod.). Výsledkem však může být i radost z tvorby nebo řešení problémů, postoj k určitému tématu, způsob jednání či chování v jisté situaci apod. Právě ucelená představa o cílech a obsahu vzdělávání se může stát východiskem pro tvorbu soustavy evaluačních a autoevaluačních nástrojů, podle nichž bude možné posuzovat kvalitu dosažených výsledků vzdělávání na základní škole.

Některé faktory (jejich výčet není úplný), které ovlivňují hodnocení žáka i jeho výkon a mohou se stát předmětem evaluace v rovině vedení školy:

- obsah vzdělávání (jednotlivých vzdělávacích oblastí, předmětů, témat) a jejich soulad se ŠVP ZV
- vyučovací metody a organizační formy výuky v různých vzdělávacích oblastech
- předpokládané výsledky vzdělávání v uzlových bodech školní docházky a v jejích jednotlivých etapách (především myšleno 5. ročník a 9. ročník)
- způsob průběžného a konečného zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání ze strany vyučujících
- osobnostní charakteristika učitele (pedagogický styl)
- pojetí práce jednotlivých učitelů a pojetí práce pedagogického sboru jako celku
- používaní adekvátních a validních evaluačních nástrojů ze strany vyučujících (např. soulad obtížnosti testu s požadavky na výstupní kvality žáka toho kterého věku)

- organizace práce školy (včetně námětů pro organizaci volného času dětí o přestávkách, po vyučování, v odpoledních hodinách, o víkendech, či o prázdninách)
- úroveň spolupráce se zákonnými zástupci a jinými sociálními partnery (včetně spoluúčasti zákonných zástupců na práci školy)
- vztahy ve škole, prostředí školy, klima školy

6.3.3) NÁSTROJE AUTOEVALUACE

6.3.3.1) KOMPLEXNÍ EVALUACE VŠECH VYTYPOVANÝCH FAKTORŮ BĚHEM CELÉHO ŠKOLNÍHO ROKU:

- Výroční zpráva o činnosti školy – postihuje jednotlivé oblasti práce školy a jejich hodnocení z hlediska koncepce vzdělávání a naplňování cílů ŠVP ZV. Výroční zpráva je psána především jako hodnotící (evaluační).
- Hlavní úkoly školy pro školní rok – na začátku školního roku vypracovává ředitel školy úkoly školy na školní rok a v závěru školního roku jsou tyto úkoly vyhodnoceny, jejich hodnocení se stává součástí výroční zprávy o činnosti školy.

Komplexní autoevaluace jako součást výroční zprávy o činnosti školy má především metodický charakter, opírá se o diagnostiku současného stavu pedagogické práce školy a dosahovaných výsledků vzdělávání. Zájem je třeba věnovat i inovačním a transformačním procesům, které ve škole aktuálně probíhají, nebo se předpokládá, že budou probíhat v budoucnu. Významnou součástí autoevaluace je rovněž hodnocení dosažených výsledků při ukončování uzlových ročníků základní školy, a to 5. ročníku, a 9. ročníku, eventuálně 7. ročníku. (přestup na jiný typ školy).

Výroční zpráva by měla v této oblasti evaluace poskytnout relativně vyčerpávající informaci o zjištěných faktech a dosažených výsledcích. Taková výroční zpráva je dobrým podkladem pro externí evaluaci. Dobré zpracování výroční zprávy může vést i k přehodnocení cílů školy, ke změnám v projektu pro delší období. Zároveň by měla sloužit jako podklad pro zkvalitnění práce školy, měla by ukazovat cesty k nápravě a ke zlepšení pedagogické práce, měla by se stát významným pomocníkem při vytipovávání problémů, které se mohou objevit či řešit v budoucnosti.

Možná osnova autoevaluační zprávy (stane se součástí Výroční zprávy o činnosti školy):

- základní data o škole, místní zvláštnosti, tradice apod.
- počty žáků navštěvujících školu, počet učitelů, dalších zaměstnanců, aprobovanost, struktura pedagogického sboru
- úroveň vztahů mezi lidmi ve škole, mezi školou a veřejností, jejich vzájemná spolupráce
- organizace školy, ŠVP, způsob výuky, odlišnosti od jiných škol (integrace předmětů, projektová výuka apod.), silné a slabé stránky školy
- výsledky vzdělávání
- k jakým výsledkům škola dospěla, jaké problémy identifikovala prostřednictvím autoevaluace
- jaká opatření budou přijata ve vztahu k identifikovaným problémům, jak se je pokusí škola řešit v budoucnu

Pro analýzu a poznání práce školy a jejích výsledků je možné využít následující metody:

- analýza základních dokumentů školy (školský zákon, RVP ZV, ŠVP ZV)
- vedení dokumentace školy (kronika školy, fotodokumentace školy, videozáznamy, www stránky – záměrné shromažďování materiálů)
- ankety, dotazníky – písemné, ústní (s učiteli, žáky, zákonnými zástupci, veřejností)
- rozhovory (s učiteli, žáky, zákonnými zástupci, veřejností)
- Další možné metody s podrobnějším popisem jejich využití viz následující.

6.3.3.2) HODNOCENÍ (EVALUACE) PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU:

- hodnocení práce učitelů při výuce žáků a při práci se žáky
- hodnocení práce třídních učitelů
- hodnocení klimatu školy, vztahů učitel-žák, učitel-učitel, učitel-vedení školy
- hodnocení úrovně práce učitelů nezákonnými zástupci žáků, vztahů učitel-zákonný zástupce
- hodnocení vzdělávání a sebevzdělávání učitelů

Hodnocení práce pedagogického sboru by mohlo být popsáno výše, protože je součástí autoevaluace celé školy. Nicméně je pro práci školy natolik významné, že je mu i zde věnována mimořádná pozornost. Kvalita práce pedagogického sboru je totiž naprosto zásadní pro výsledky vzdělávání a výchovy žáků ve škole.

Pro analýzu a poznání práce učitelů a jejích výsledků budou na ZŠ Vejvanovice využívány následující nástroje:

- pozorování – pozorování práce a činností učitelů mimo vyučování
- nástupy do vyučování, dozory nad žáky, všímavost a angažovanost učitelů při negativních projevech žáků mimo vyučování
- rozhovory – se žáky, s učiteli, se zákonnými zástupci, s veřejností
- ankety a dotazníky – pro žáky, pro učitele, pro zákonné zástupce

- účast a diskuse vedení školy se zákonnými zástupci na zasedáních Rady školy (2x ročně), na schůzkách se zákonnými zástupci a při konzultačních dnech
- kontrola a hodnocení úrovně vedení školní dokumentace (TK, TV, záznamy o práci….)
- kontrola a hodnocení vzorků ŽK a sešitů
- kontrola a hodnocení úrovně vedení katalogových listů žáků a záznamů o žácích
- hodnocení práce metodických orgánů, zápisy z jednání metodických orgánů
- analýza prací žáků – výtvarná výchova, pracovní výchova (výstavka prací žáků, výzdoba prostorů školy)
- diagnostika čtení žáků z hlediska techniky, estetika čtení, ve 2., 3., 4. ročníku.
- diagnostika čtení z hlediska porozumění textu ve 4. ročníku. (žák čte neznámý text z hlediska porozumění a odpovídá na otázky za textem - vlastní text s otázkami.)
- pozorování učitele při práci v hodinách – hospitace, sledování práce učitele z hlediska obecných projevů jako je osobnost, připravenost na hodinu, vzájemné vztahy učitel-žák, klima třídy, zdravotní a hygienické zásady, individualizace vyučování, hodnocení a klasifikace žáků apod. Další možností je pak pozorování a hodnocení předem vytipovaného a sledovaného jevu, např. vhodnost použití metod a forem práce v hodině.
- úroveň výsledků ve vzdělávání – projekt KALIBRO. Naše škola je do projektu zapojena již řadu let a výsledky slouží mimo jiné i k porovnání úrovně vzdělávání vůči ostatním srovnatelným školám.
- analýza výsledků žáků po přestupu na plně organizované školy
- sledování a hodnocení účasti učitelů na dalším vzdělávání

6.3.3.3) HODNOCENÍ PRÁCE ŽÁKŮ

- evaluační nástroje pro hodnocení práce žáků

Pro hodnocení práce žáků využíváme různé evaluační nástroje. Ty chceme na rozdíl od předešlého období mnohem více zaměřit ne na posuzování toho, jak žák zvládl učivo, ale na to jak jsou u žáků rozvíjeny a dosahovány klíčové kompetence. Evaluační nástroje v této oblasti považujeme za tak důležité, že jsme jim vymezili jeden odstavec v osnovách jednotlivých předmětů a jsou tam tedy popsány a rozpracovány podrobněji. Zároveň je třeba říct, že v této oblasti jsme zatím na počátku a proto se touto oblastí budeme dále zabývat a hledat další možnosti a nástroje evaluace klíčových kompetencí žáků.

6.3.4) ČASOVÉ ROZVRŽENÍ EVALUAČNÍCH ČINNOSTÍ

a) Hospitace:

Vedení školy provádí hospitace průběžně a dle potřeby. Kromě obecně sledovaných projevů, jako je osobnost učitele, připravenost na hodinu a s tím související efektivita, metody a formy práce, vzájemné vztahy učitel - žák, zdravotní a hygienické zásady, budou hlavními sledovanými jevy formy a metody práce se žáky, jejich uplatňování v hodině, jejich zařazení do hodin a jejich četnost a variabilita a dále vnitřní diferenciace, tzn., jak je přihlíženo k individuálním předpokladům žáků. Vše by mělo být vztahováno a ověřováno vzhledem k našemu ŠVP ZV, tak, aby učitelé mohli program popřípadě upravit.

b) Diagnostická činnost:

- diagnostika čtení z hlediska techniky čtení ve 2., 3., 4. r ZŠ (říjen, květen)
- diagnostika čtení z hlediska porozumění textu ve 4. ročníku (duben)

c) Další kontrolní činnost:

- kontrola katalogových listů – odpovídá ŘŠ (říjen, duben)
- kontrola vedení dokumentace (TK, TV, záznamy o …) - odpovídá ŘŠ (do 20. 9. a dále namátkově během školního roku)
- kontrola vzorků ŽK a sešitů – odpovídá ŘŠ (listopad, duben)

7) PROJEKTY

PROJEKTY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA						
	OSV	**VDO**	**VMEGS**	**MKV**	**EV**	**MV**
VÁNOCE	X		X	X	X	X
VELIKONOCE	X		X	X	X	X
PŘÍBĚH HRADU		X	X			
ŠKOLA V PŘÍRODĚ	X	X			X	
ZÁPIS	X					X
PÍSMENKOVÁ SL.	X	X				X

8) ŠKOLNÍ DRUŽINA PŘI ZŠ VEJVANOVICE

8.1) IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Název ŠD	**Školní družina při ZŠ Vejvanovice, okres Chrudim**
IČO	709 980 94
Sídlo	**538 62 Vejvanovice, č. p. 56**
Zřizovatel	Obec Vejvanovice
E-mail	zsvejvanovice@seznam.cz

8.2) CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je umístěna ve vlastní místnosti v 1. patře budovy ZŠ. Má jedno oddělení, do ŠD se pravidelně přihlašuje velká většina žáků ZŠ, tj. žáků 1. až 4. ročníku, místní i dojíždějící. Program ŠD vhodně vyplňuje volný čas dětí.

8.2.1) PODMÍNKY MATERIÁLNÍ

ŠD je vybavena hrami, stavebnicemi, výtvarnými a dalšími pomůckami, audiovizuální technikou (televize, video a DVD přehrávač, radiomagnetofon). Dále využívá vybavení školy (počítačová učebna, tělocvična).

8.2.2) PODMÍNKY PROSTOROVÉ

Vlastní místnost, prostory školy (chodby, šatny, WC, tělocvična, počítačová učebna), školní zahrada, občanská vybavenost obce (hřiště, koupaliště), příroda v okolí.

8.2.3) PODMÍNKY PERSONÁLNÍ

Kvalifikovaná vychovatelka s dlouholetou praxí.

8.3) CÍL VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Cílem vzdělávání v ŠD je příprava jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit potřebnými a žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji.

8.4) AKCE ŠKOLNÍ DRUŽINY A ZÁJMOVÁ ČINNOST

Činnosti v ŠD jsou obsaženy v pravidelných činnostech, které jsou dány týdenní skladbou činností, příležitostnými akcemi (besedy, besídky, výlety apod.), nabídkou spontánních aktivit a odpočinkových činností. Školní družina musí být:

- místo pro zájmové vyžití dětí
- místo pro regeneraci sil dětí po vyučování
- místo pro rozvíjení tvořivosti

- místo pro radost
- místo pro komunikaci dětí, vychovatelů a zákonných zástupců

8.4.1) OBSAH ČINNOSTÍ

Činnosti a výchovné i vzdělávací působení vychovatelky vychází z požadavků pedagogiky volného času - ovlivňování volného času, nabídka alternativních aktivit, nabídka pomůcek, her - podstatný je požadavek dobrovolnosti, aktivity, požadavek seberealizace, zajímavosti a zájmovosti, pestrosti a přitažlivosti.

8.4.2) FORMY A METODY

- skupinová práce
- výklad
- dramatizace
- vyprávění
- exkurze
- výlety
- besedy
- práce s mapou, s atlasem, s jízdními řády
- rozhovor

- spolupráce se zákonnými zástupci a veřejností
- kvízy, křížovky, doplňovačky, rébusy
- praktické dovednosti
- multimediální výchova
- poznávání rostlin, přírodnin a živočichů
- sportovní soutěže
- vědomostní testy, soutěže
- hry – pohybové, konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé, námětové, didaktické
- relaxace
- pohybové aktivity
- zájmové kroužky
- vycházky
- plnění projektů
- ankety, dotazníky
- návštěva kulturních představení, akcí
- ochrana životního prostředí

Akce školní družiny jsou zapsány každoročně ve výroční zprávě Základní školy Vejvanovice.

8.4.3) ZÁJMOVÉ KROUŽKY

Dětem umožňujeme v době pobytu ve školní družině rozvíjet své zájmy ve specificky zaměřených kroužcích ZŠ:

- jazykové kroužky angličtiny
- výtvarné kroužky
- sportovní kroužky
- počítačový kroužek
- doučování pro dyslektiky

Mimo tyto kroužky se děti seznamují se všemi oblastmi zájmové činnosti a jednotlivé aktivity jsou zapracované v týdenní skladbě zaměstnání:

- pohybové a tělovýchovné aktivity
- výtvarné činnosti
- literárně - dramatická činnost
- přírodovědná a vlastivědná činnost
- hudba, zpěv a tanec
- výpočetní technika

8.5) VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ STRATEGIE

Výchovná i vzdělávací strategie školní družiny je začleněna a navázána na vzdělávací obsah základního vzdělání ZŠ Vejvanovice.

8.5.1) JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost vyjádřit se a schopnost naslouchat

8.5.2) ČLOVĚK A SPOLEČNOST

- uplatnění se v kolektivu
- kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti každého člena skupiny
- úcta, porozumění, tolerance
- schopnost a ochota pomoci

- vytváření základů právního vědomí
- odpovědnost za své chování, pěstování potřebných a nutných vědomostí, dovedností, postojů a hodnot
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování
- ovládání negativních citových reakcí, učit se vypořádat se stresem
- vyrovnávat se s nedostatky a neúspěchy
- místo kde žijeme: poznávání nejbližšího okolí, cesta do školy a ze školy, poznávání různých služeb v obci (např. návštěva knihovny, obecního úřadu), vztah ke své škole, obci, státu, didaktické hry s dopravními značkami, malování dopravních značek, dopravních prostředků, regionální pohádky a pověsti
- lidé kolem nás: příbuzenské vztahy v rodině, vztahy mezi dětmi, vytváření pozitivního klimatu ve školní družině, ve škole, zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomování si významu tolerance a vzájemné úcty, osvojování a dodržování základů společenského chování (zdravení, schopnost naslouchat, stolování), základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti
- lidé a čas: budování správného režimu dne a jeho dodržování, učit děti úctě k času druhých, využívat svůj čas, návštěva muzeí, knihovny, vytváření základů pro využívání smysluplné volnočasové aktivity

8.5.3.) ČLOVĚK A PŘÍRODA

- rozmanitost živé i neživé přírody

- proměny přírody, roční období
- činnost člověka ve vztahu k přírodě - pozitivní i negativní
- ochrana přírody, ohleduplné chování se v přírodě
- likvidace a třídění odpadů
- sběr léčivých bylin
- práce na školní zahradě

8.5.4) UMĚNÍ A KULTURA

- výtvarné činnosti
- besídky, besedy
- divadelní představení
- kultura jako součást životního stylu
- zájmové kroužky

8.5.5) ČLOVĚK A ZDRAVÍ

- výchova k odpovědnosti za svou osobu a za své zdraví

- nácvik jednoduchého ošetření poranění
- hra s nácvikem telefonického volání tísňové linky, vyhledávání první pomoci, beseda se zdravotníkem
- správné stravovací návyky, pitný režim
- dodržování osobní hygieny
- posilování tělesné zdatnosti, sport a zdraví součástí moderního životního stylu
- rozvíjení citové stránky osobnosti a pozitivního myšlení
- posilovat schopnosti nepodléhat negativním vlivům, prevence sociálně patologických jevů (drogy, alkohol, kouření, delikvence, virtuální drogy, šikanování, vandalismus, rasismus)

8.5.6) ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- tradiční i netradiční materiály, výrobky z nich
- elementární dovednosti a pracovní návyky

8.6) BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANA ZDRAVÍ

8.6.1) POUČENÍ O BEZPEČNÉM CHOVÁNÍ A OCHRANĚ ŽÁKŮ

Žáci jsou na začátku školního roku seznámeni s řádem ZŠ, s řádem ŠD a poučeni o bezpečném chování (provedeny zápisy do třídní knihy). Tato poučení jsou prováděna během celého školního roku a žáci jsou upozorňováni na možná rizika vzniku úrazu při činnostech ŠD.

8.6.2) HYGIENICKÉ PODMÍNKY

Program školní družiny a skladba činností zajišťuje žákům dostatek relaxace, aktivního pohybu, vhodný pitný režim, bezpečný nábytek, dostupnost prostředků první pomoci a lékařské pomoci, schopnost vychovatelky poskytnout první pomoc.

9) PŘÍLOHY

9.1) ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY PŘI ZŠ VEJVANOVICE

9.1.1) IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLNÍ DRUŽINY:

Název ŠD	Školní družina při ZŠ Vejvanovice, okres Chrudim
IČO	70998094
Sídlo	538 62 Vejvanovice, č. p. 56
Zřizovatel	Obec Vejvanovice
E-mail	zsvejvanovice@seznam.cz
Telefon	469 692 708
Charakteristika	1 oddělení školní družiny
Vedení školy	Ředitel Mgr. Vladimír Dvořák
Zpracovatel	Vedoucí vychovatelka Ilona Slanařová

9.1.2) CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY:

Školní družina je umístěna ve vlastní místnosti v 1. patře budovy ZŠ. Má jedno oddělení, do ŠD se pravidelně přihlašuje velká většina žáků ZŠ, tj. žáků 1. až 4. ročníku, místní i dojíždějící. Program ŠD vhodně vyplňuje volný čas dětí.

9.1.2.1) PODMÍNKY MATERIÁLNÍ:

ŠD je vybavena hrami, stavebnicemi, výtvarnými a dalšími pomůckami, audiovizuální technikou (televize, video a DVD přehrávač, radiomagnetofon). Dále využívá vybavení školy (počítačová učebna, tělocvična).

9.1.2.2) PODMÍNKY PROSTOROVÉ:

Vlastní místnost, prostory školy (chodby, šatny, WC, tělocvična, počítačová učebna), školní zahrada, občanská vybavenost obce (hřiště, koupaliště), příroda v okolí.

9.1.2.3) PODMÍNKY PERSONÁLNÍ:

Zkušené vychovatelky, vedoucí vychovatelka – nutná kvalifikace.

9.1.3) CÍL VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Cílem vzdělávání v ŠD je příprava jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit potřebnými a žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji.

9.1.4) AKCE ŠKOLNÍ DRUŽINY A ZÁJMOVÁ ČINNOST:

Činnosti v ŠD jsou obsaženy v pravidelných činnostech, které jsou dány týdenní skladbou činností, příležitostnými akcemi (besedy, besídky, výlety apod.), nabídkou spontánních aktivit a odpočinkových činností. Školní družina musí být:

- místo pro zájmové vyžití dětí
- místo pro regeneraci sil dětí po vyučování
- místo pro rozvíjení tvořivosti
- místo pro radost
- místo pro komunikaci dětí, vychovatelů a zákonných zástupců

9.1.4.1) OBSAH ČINNOSTÍ:

Činnosti a výchovné i vzdělávací působení vychovatelky vychází z požadavků pedagogiky volného času - ovlivňování volného času, nabídka alternativních aktivit, nabídka pomůcek, her - podstatný je požadavek dobrovolnosti, aktivity, požadavek seberealizace, zajímavosti a zájmovosti, pestrosti a přitažlivosti.

9.1.4.2) FORMY A METODY:

- skupinová práce
- výklad
- dramatizace
- vyprávění
- exkurze
- výlety
- besedy
- práce s mapou, s atlasem, s jízdními řády
- rozhovor
- spolupráce se zákonnými zástupci a veřejností
- kvízy, křížovky, doplňovačky, rébusy
- praktické dovednosti
- multimediální výchova
- poznávání rostlin, přírodnin a živočichů
- sportovní soutěže
- vědomostní testy, soutěže

- hry – pohybové, konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé, námětové, didaktické
- relaxace
- pohybové aktivity
- zájmové kroužky
- vycházky
- plnění projektů
- ankety, dotazníky
- návštěva kulturních představení, akcí
- ochrana životního prostředí

Akce školní družiny jsou zapsány každoročně ve výroční zprávě Základní školy Vejvanovice.

9.1.4.3) ZÁJMOVÉ KROUŽKY

Dětem umožňujeme v době pobytu ve školní družině rozvíjet své zájmy ve specificky zaměřených kroužcích ZŠ:

- nabídka se mění podle podmínek školy

Mimo tyto kroužky se děti seznamují se všemi oblastmi zájmové činnosti a jednotlivé aktivity jsou zapracované v týdenní skladbě zaměstnání:

- pohybové a tělovýchovné aktivity
- výtvarné činnosti
- literárně - dramatická činnost
- přírodovědná a vlastivědná činnost
- hudba, zpěv a tanec
- výpočetní technika

9.1.5) VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ STRATEGIE:

Výchovná i vzdělávací strategie školní družiny je začleněna a navázána na vzdělávací obsah základního vzdělání ZŠ Vejvanovice.

9.1.5.1) JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE:

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost vyjádřit se a schopnost naslouchat

9.1.5.2) ČLOVĚK A SPOLEČNOST:

- uplatnění se v kolektivu
- kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti každého člena skupiny
- úcta, porozumění, tolerance
- schopnost a ochota pomoci
- vytváření základů právního vědomí
- odpovědnost za své chování, pěstování potřebných a nutných vědomostí, dovedností, postojů a hodnot
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování
- ovládání negativních citových reakcí, učit se vypořádat se stresem
- vyrovnávat se s nedostatky a neúspěchy
- místo kde žijeme: poznávání nejbližšího okolí, cesta do školy a ze školy, poznávání různých služeb v obci (např. návštěva knihovny, obecního úřadu), vztah ke své škole, obci, státu, didaktické hry s dopravními značkami, malování dopravních značek, dopravních prostředků, regionální pohádky a pověsti
- lidé kolem nás: příbuzenské vztahy v rodině, vztahy mezi dětmi, vytváření pozitivního klimatu ve školní družině, ve škole, zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomování si významu tolerance a vzájemné úcty, osvojování

a dodržování základů společenského chování (zdravení, schopnost naslouchat, stolování), základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti

- lidé a čas: budování správného režimu dne a jeho dodržování, učit děti úctě k času druhých, využívat svůj čas, návštěva muzeí, knihovny, vytváření základů pro využívání smysluplné volnočasové aktivity

9.1.5.3) ČLOVĚK A PŘÍRODA:

- rozmanitost živé i neživé přírody
- proměny přírody, roční období
- činnost člověka ve vztahu k přírodě - pozitivní i negativní
- ochrana přírody, ohleduplné chování se v přírodě
- likvidace a třídění odpadů
- sběr léčivých bylin
- práce na školní zahradě

9.1.5.4) UMĚNÍ A KULTURA:

- výtvarné činnosti
- besídky, besedy
- divadelní představení

- kultura jako součást životního stylu
- zájmové kroužky

9.1.5.5) ČLOVĚK A ZDRAVÍ:

- výchova k odpovědnosti za svou osobu a za své zdraví
- nácvik jednoduchého ošetření poranění
- hra s nácvikem telefonického volání tísňové linky, vyhledávání první pomoci, beseda se zdravotníkem
- správné stravovací návyky, pitný režim
- dodržování osobní hygieny
- posilování tělesné zdatnosti, sport a zdraví součástí moderního životního stylu
- rozvíjení citové stránky osobnosti a pozitivního myšlení
- posilovat schopnosti nepodléhat negativním vlivům, prevence sociálně patologických jevů (drogy, alkohol, kouření, delikvence, virtuální drogy, šikanování, vandalismus, rasismus)

9.1.5.6. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE:

- tradiční i netradiční materiály, výrobky z nich

- elementární dovednosti a pracovní návyky

9.1.6) BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANA ZDRAVÍ

9.1.6.1) POUČENÍ O BEZPEČNÉM CHOVÁNÍ A OCHRANĚ ŽÁKŮ:

Žáci jsou na začátku školního roku seznámeni s řádem ZŠ, s řádem ŠD a poučeni o bezpečném chování (provedeny zápisy do třídní knihy). Tato poučení jsou prováděna během celého školního roku a žáci jsou upozorňováni na možná rizika vzniku úrazu při činnostech ŠD.

9.1.6.2) HYGIENICKÉ PODMÍNKY:

Program školní družiny a skladba činností zajišťuje žákům dostatek relaxace, aktivního pohybu, vhodný pitný režim, bezpečný nábytek, dostupnost prostředků první pomoci a lékařské pomoci, schopnost vychovatelky poskytnout první pomoc.

9.1.7) ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

Přihlašování a přijímání, odhlašování, případně vyloučení ze ŠD je stanoveno řádem školní družiny. Do oddělení ŠD se zapisuje do 30 žáků na pravidelnou docházku.

9.1.7.1) PŘIHLAŠOVÁNÍ A ODHLAŠOVÁNÍ:

- Předávání informací zákonným zástupcům, přihlašování a odhlašování žáků do školní družiny zajišťuje vychovatelka.
- O zařazení dětí do školní družiny rozhoduje ředitel školy.
- Do školní družiny se žáci přihlašují každý rok písemnou přihláškou. Žák odchází ze ŠD sám nebo v doprovodu (dle sdělení rodičů nebo zákonných zástupců na zadní straně přihlášky). Pokud zákonní zástupci žádají o uvolnění dítěte ze školní družiny, musí předložit písemnou omluvenku. Při nevyzvednutí žáka do stanovené doby zákonnými zástupci, vychovatelka nejdříve telefonicky informuje zákonné zástupce nebo osoby uvedené v přihlášce. Pokud je tento postup bezvýsledný, kontaktuje ředitele školy nebo jeho zástupce. Dále ředitel školy kontaktuje zástupce zřizovatele a ten pracovníka sociálního odboru.

9.1.7.2) ORGANIZACE ČINNOSTI:

- Školní družina je otevřena v pondělí až pátek do 15.30 hodin, začátek se řídí rozvrhem vyučování.
- Kvůli nenarušování plánované činnosti jsou stanoveny odchody dětí ze školní družiny takto: po obědě, ve 14.00 hod. a v 15.30 hod. Na nepovinné předměty, kroužky a hodiny v ZUŠ budou děti uvolňovány dle potřeby.

- Do oddělení ŠD se zapisuje 30 žáků na pravidelnou docházku.
- Žáky do školní družiny si vychovatelka přebírá od vyučujících po skončení vyučování jednotlivých tříd.
- Školní družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností, umožňuje žákům přípravu na vyučování.
- Činností družiny se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do družiny, pokud se této činnosti neúčastní plný počet žáků zařazených do družiny.
- O provozu ŠD v době řádných prázdnin v průběhu školního roku rozhoduje ředitel školy. Před každými prázdninami rozdá s dostatečným předstihem vychovatelka ŠD všem žákům docházejícím do ŠD informace o provozu ŠD v době prázdnin. Žáci musí být na docházku o těchto prázdninách zvlášť písemně přihlášeni.
- V době mimořádných prázdnin nebo mimořádného volna je činnost ŠD zajištěna, stejně tak provoz školní jídelny, s případným omezením podle pokynu hygieniků apod.
- Poplatek za školní družinu stanoví ředitel školy a odsouhlasí Rada školy. Tento poplatek mohou zákonní zástupci hradit každý měsíc, na pololetí nebo na celý rok.

9.1.7.3) CHOVÁNÍ ŽÁKŮ

- Žák bez vědomí vychovatelky oddělení ŠD neopouští. Za žáka, který byl ve škole a do ŠD se nedostavil, vychovatelka neodpovídá.

- Doba pobytu žáka ve ŠD se řídí údaji uvedenými na zápisním lístku.
- Ve ŠD se žák řídí pokyny vychovatelky, školním řádem a řádem školní družiny pro žáky, který je vyvěšen v učebně.
- Na hodnocení a klasifikaci chování žáka ve školní družině se vztahují ustanovení vyhlášky o základní škole, tj. udělování napomenutí, důtky třídního učitele, důtky ředitele školy, klasifikace sníženou známkou z chování na vysvědčení. Pokud žák soustavně narušuje školní řád a činnost ŠD, může být rozhodnutím ředitele školy z družiny vyloučen.

9.2) ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Školní vzdělávací program ZŠ Vejvanovice je nastaven tak, aby v optimální míře rozvíjel individuální schopnosti všech žáků, tedy i žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Jsou zde vzděláváni žáci s vývojovými poruchami učení a chování,

s vadami řeči, žáci z odlišného kulturního a sociálně znevýhodňujícího prostředí, je možné i zařazení dětí s méně závažnou vadou zrakovou, sluchovou či tělesnou. Díky kvalitnímu pedagogickému sboru jsme připraveni I na vzdělávání žáků mimořádně nadaných. Tito žáci jsou vzděláváni formou integrace do běžných tříd. Protože škola není bezbariérová, bylo by nutno v odůvodněných případech vyžadovat přítomnost asistenta.

Rozsah péče vychází z doporučení odborného pracoviště, podmínek školy a potřeb žáka. Žáci s těžším stupněm poruchy či znevýhodnění jsou zařazeni do integračního programu školy a může pro ně být na žádost zákonných zástupců vypracován individuální vzdělávací plán, který upravuje obsah, formy a podmínky jejich vzdělávání. Vypracování IVP zajišťuje speciální pedagog a odborné pracoviště. IVP schvaluje ředitel školy. V jednotlivých případech mohou zákonní zástupci požádat o vypracování IVP i u žáků s lehčím stupněm postižení.

9.2.1) VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIFICKÝMI VÝVOJOVÝMI PORUCHAMI UČENÍ (SPVU)

Nejčastěji se vyskytujícími SVPU na naší škole jsou dyslexie, dysgrafie, dysortografie, méně často dyskalkulie. Provázeny bývají hyperaktivitou, nesoustředěností, nerozvinutou pohybovou koordinací a dalšími příznaky. Symptomy se většinou vzájemně prolínají.

Škola úzce spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Vyhledáváme žáky se symptomy SVPU a doporučujeme zákonným zástupcům jejich vyšetření v PPP. Na základě výsledků vyšetření jsou děti zařazovány na základě smlouvy se zákonnými zástupci do reedukační péče. Škola má vyškoleného pedagoga pro práci s dětmi s SVPU (Mgr. Hana Mrázková).

Obsahově se vzdělávání žáků s SVPU neodlišuje od ostatních žáků. Děti jsou integrovány v běžných třídách, samozřejmostí je individuální přístup, vhodné formy komunikace, respektování individuálního tempa. Žáci prvního stupně docházejí jednou týdně na reedukaci vedenou proškoleným pedagogem, pro každého je vypracován plán práce. Náprava

probíhá individuálně za využití počítačových programů, speciálních textů, pracovních listů a dalších didaktických pomůcek. Dále je zákonným zástupcům nabízena možnost individuálních konzultací, kdy si spolu s dětmi mohou vyzkoušet různé metody nápravy a dle instrukcí pracovat doma.

Žáci s SVPU jsou klasifikováni tou formou, kterou probíhá klasifikace v jejich třídě (slovní hodnocení nebo klasifikace známkou). Ve třídách, kde není zavedeno slovní hodnocení, mohou o něj zákonní zástupci požádat v některých předmětech. Při hodnocení je přihlíženo k metodickému pokynu MŠMT a vyhlášce č.147/2011, kterou se mění vyhláška č.73/2005 Sb. a individuálním možnostem žáka.

9.2.2) ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Školní vzdělávací program umožňuje osobnostní rozvoj každého žáka ve prospěch jeho osobnostního maxima. Každému jsou poskytnuty podmínky pro rozvoj jeho talentu, nadání a zájmů. Talentovaní a mimořádně nadaní žáci se zpravidla vyznačují jistými specifiky:

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky
- problematický přístup k pravidlům školní práce, tendence k vytváření vlastních pravidel
- sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli
- vlastní pracovní tempo
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu
- rychlá orientace v učebních postupech
- záliba v řešení problémových úloh

- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů
- vhled do vlastního učení
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí

Ve vyučování volíme takové učební strategie, které umožňují individuální rozvoj a přístup každého žáka. **V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která zdokonaluje jeho dovednosti v oblasti jeho nadání. Žákům jsou zadávány náročnější samostatné úkoly a projekty, jsou pověřováni vedením skupin, je jim umožněna práce s PC a encyklopediemi, aby mohli svůj zájem prohlubovat. Mají možnost spolupracovat se staršími žáky.**

Talent a mimořádné nadání žáků úspěšně rozvíjíme i při mimoškolních aktivitách – ať už formou zájmových útvarů nebo podporou účasti žáků v různých vědomostních, uměleckých či sportovních soutěžích.

Jsme si vědomi, že některé osobnostní vlastnosti těchto žáků mohou znesnadňovat vytváření nekonfliktních vztahů ať již k vrstevníkům, nebo k učitelům i k sobě samým. Především sklon k perfekcionismu, zvýšená kritičnost k sobě i k okolnímu světu a specifický druh humoru mohou výrazně ovlivňovat vytváření vztahů k vrstevníkům. Dítě, které neumí zacházet se svými specifickými schopnostmi, si může vytvořit i negativní postoj k sobě samému, čemuž se učitelé svým citlivým přístupem k jednotlivci i třídnímu kolektivu budou snažit předcházet.

Pedagogická rada projednala dne: 18. 1. 2012

Schválil Mgr. Vladimír Dvořák, ředitel školy: ……